

HOTĂRÂRE

pentru aprobarea Regulamentului privind stabilirea normelor locale de administrare, întreținere, protecție, conservare și dezvoltare a infrastructurii verzi din municipiul Bistrița și localitățile componente

Consiliul local al municipiului Bistrița, întrunit în ședință ordinară în data de

.....
având în vedere:

Strategia de Dezvoltare Locală a municipiului Bistrița pentru perioada 2010-2030, aprobată prin Hotărârea Consiliului Local al municipiului Bistrița nr. 208/15.12.2011, cu modificările și completările ulterioare;

Strategia și Planul de măsuri de atenuare și adaptare la schimbările climatice pentru municipiul Bistrița, aprobate prin Hotărârea Consiliului Local al municipiului Bistrița nr. 169/28.09.2023;

Referatul de aprobare nr. 114.366 / 25.11.2025 al Primarului municipiului Bistrița;

Nota de fundamentare nr. 114.364 / 24.11.2025 întocmită de Direcția de Infrastructură și Servicii Bistrița;

Raportul comun nr. 114.346 / 24.11.2025 a Direcției Dezvoltare Durabilă 2023, Direcției Juridice, Resurse Umane, Achiziții Publice și Direcția Poliția Locală;

Anunț nr. 115618 / 26.11.2025 privind aducerea la cunoștința publică a proiectului de hotărâre;

Proces verbal de afișare nr. 115620 / 26.11.2025;

Proces verbal nr. 1931 / 13.01.2026 încheiat la îndeplinirea termenului de supunere în procesul de transparență decizională a proiectului de hotărâre;

Avizul nr. al Comisiei de urbanism;

Avizul nr. al Comisiei juridice și administrație publică;

Avizul nr. al Comisiei economice;

în conformitate cu:

Hotărârea Consiliului local al municipiului Bistrița nr. 153/2009, privind stabilirea unor măsuri de bună gospodărire a municipiului Bistrița, cu modificările ulterioare;

prevederile Ordonanței Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor cu modificările și completările ulterioare;

prevederile Legii nr. 24/2007 privind reglementarea și administrarea spațiilor verzi din intravilanul localităților, republicată, cu modificările și completările ulterioare;

prevederile Legii nr. 348/2003 privind Legea pomiculturii, republicată, cu modificările și completările ulterioare;

prevederile Legii nr. 331/2024 privind Codul Silvic, cu modificările și completările ulterioare;

prevederile Legii nr. 196/2018 privind înființarea, organizarea și funcționarea asociațiilor de proprietari și administrarea condominiilor, cu modificările și completările ulterioare;

prevederile Ordonanței Guvernului nr. 21/2002 privind gospodărirea localităților urbane și rurale, cu modificările și completările ulterioare;

prevederile Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 195/2005 privind protecția mediului, cu modificările și completările ulterioare;

prevederile Ordinului Ministerului dezvoltării, lucrărilor publice și locuințelor nr. 1549/2008 privind aprobarea Normelor tehnice pentru elaborarea Registrului local al spațiilor verzi din intravilanul localităților, cu modificările și completările ulterioare;

prevederile Legii nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, republicată, cu modificările și completările ulterioare;

în temeiul art. 129 alin. (2) lit. d) și alin. (7) lit. i), lit. k), lit. r), art. 139 alin. (3) lit. e), art. 196 alin. (1) lit. a) din Ordonanța de Urgență a Guvernului României nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare;

HOTĂRĂȘTE :

Art. 1 Se aprobă Regulamentul privind stabilirea normelor locale de administrare, întreținere, protecție, conservare și dezvoltare a infrastructurii verzi din municipiul Bistrița și localitățile componente conform Anexei care face parte integrantă din prezenta hotărâre.

Art. 2 Se abrogă art. 13 și art. 14, Secțiunea VIII – Obligații privind administrarea și întreținerea spațiilor verzi, conservarea și protecția mediului din Anexa la Hotărârea consiliului local al municipiului Bistrița nr. 153/2009, privind stabilirea unor măsuri de bună gospodărire a municipiului Bistrița, cu modificările ulterioare.

Art. 3 (1) Se aprobă tema care va sta la baza strategiei de dezvoltare, regenerare urbană și întreținere a zonelor verzi din municipiul Bistrița, BISTRIȚA – CETATEA FLORILOR.

(2) Proiectele de impact major asupra comunității vor avea un capitol distinct care să trateze infrastructura verde, raportându-se la tema BISTRIȚA – CETATEA FLORILOR.

Art. 4 Primarul municipiului Bistrița prin Direcția de Infrastructură și Servicii Bistrița, Direcția Dezvoltare Durabilă 2030 și Direcția Poliția Locală va duce la îndeplinire prezenta hotărâre.

Art. 5 Prezenta hotărâre intră în vigoare în termen de 30 de zile de la data publicării în Monitorul Oficial Local.

Art. 6 Prezenta Hotărâre a fost adoptată de Consiliul Local al municipiului Bistrița în ședința din data de, cu respectarea art. 139 alin. (3), lit. "e" din Ordonanța de Urgență nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare, respectiv cu un număr de voturi "pentru".

Art. 7 Secretarul General al municipiului Bistrița, prin Compartimentul Pregătire Documente, va comunica prezenta hotărâre:

- Direcției de Infrastructură și Servicii Bistrița;
- Direcției Dezvoltare Durabilă 2030;
- Direcției Juridice, Resurse umane, Achiziții Publice;
- Arhitectului Șef;
- Direcției Poliția Locală;
- Direcției Patrimoniu;
- Direcției Tehnice;
- Compartimentului Monitorizare Servicii Publice;
- Primarului Municipiului Bistrița;
- Instituției Prefectului Județului Bistrița-Năsăud.

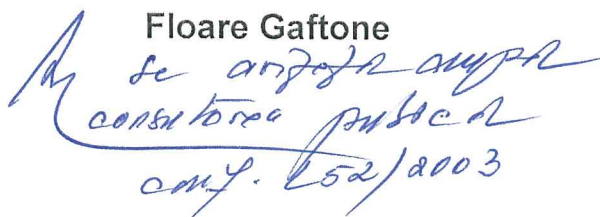
PROIECT DE HOTĂRÂRE INIȚIAT DE,

PRIMAR
Gabriel Lazany

AVIZ DE LEGALITATE,
SECRETAR GENERAL,

Floare Gaftone

se ardeaza asupra
consilierea publica
conf. 252/2003

Bistrița, la 2025

Nr.

Hotărârea se adoptă cu votul deschis al majorității absolute a consilierilor locali în funcție.

..... / ex. 2

REGULAMENT privind stabilirea normelor locale de administrare, întreținere, protecție, conservare și dezvoltare a infrastructurii verzi din municipiul Bistrița și localitățile componente

Preambul	2
Capitolul 1. Dispoziții generale	3
Capitolul 2. Administrarea, protecția și conservarea infrastructurii verzi	13
Capitolul 3. Condiții de avizare și proceduri privind tăierea și intervențiile în coronament la arbori și arbuști aflați pe raza teritorială a municipiului Bistrița și a localităților componente, din afara fondului forestier	19
Capitolul 4. Condiții de amenajare și reamenajare a infrastructurii verzi	27
Capitolul 5. Asigurarea integrității și dezvoltarea infrastructurii verzi	30
Capitolul 6. Contravenții și sancțiuni	35
Capitolul 7. Dispoziții finale	41

Anexe:

1. Ghid privind administrarea, întreținerea, protecția, conservarea și dezvoltarea infrastructurii verzi din municipiul Bistrița și localitățile componente.
2. Acord de colaborare privind adopția unei zone verzi.
3. Cerere tip pentru obținerea avizului de tăiere și intervenție în coroana arborilor și arbuștilor aflați pe domeniul public și privat din intravilanul municipiului Bistrița.
4. Tarife despăgubire pentru daune pricinuite prin săvârșirea contravențiilor conform Regulamentului privind stabilirea normelor locale de administrare, întreținere, protecție, conservare și dezvoltare a infrastructurii verzi din municipiul Bistrița și localitățile componente

PREAMBUL.

TEMA DE ORAȘ

Se definește tema de oraș, **BISTRIȚA – CETATEA FLORILOR**, marcă înregistrată a Primăriei Municipiului Bistrița, temă care va ghida întreaga strategie de dezvoltare, regenerare urbană și întreținere a spațiilor verzi din municipiul Bistrița.

Tema de oraș, **BISTRIȚA – CETATEA FLORILOR**, va fi promovată prin mijloacele legale de promovare (mass-media, panouri publicitare, materiale promoționale etc.).

Este încurajată utilizarea temei de oraș, **BISTRIȚA – CETATEA FLORILOR**, de către antreprenorii locali în scopul promovării individuale a afacerii personale, precum și de amenajare a locațiilor, spațiilor comerciale, restaurantelor, teraselor, spațiilor verzi aferente acestora și nu numai, condiționat de menționarea titularului mărcii, Primăria Municipiului Bistrița în materialele promoționale.

Proiectele de impact major asupra comunității (regenerare urbană, mobilitate urbană etc.) vor trata într-un capitol distinct din cadrul proiectului, infrastructura verde, raportându-se la tema de oraș, **BISTRIȚA – CETATEA FLORILOR**, ținând cont de prevederile prezentului regulament și a ghidului aferent.

CAPITOLUL I.

DISPOZIȚII GENERALE

Art. 1 Presentul regulament stabilește obligațiile persoanelor fizice și juridice, precum și ale administrației publice locale, cu privire la protecția și conservarea mediului, administrarea infrastructurii verzi, verzi – albastre și a vegetației dezvoltată natural și/sau plantată în intravilanul municipiului Bistrița, în vederea asigurării stării de sănătate a populației, îmbunătățirii calității vieții și a calității factorilor de mediu, urmărind dezvoltarea unui oraș verde, un oraș concentrat pe oameni, un oraș pentru oameni.

Art. 2 (1) Presentul Regulament privind stabilirea normelor locale de administrare, întreținere, protecție, conservare și dezvoltare a infrastructurii verzi din Municipiul Bistrița și localitățile componente, are la bază următorul cadru legislativ:

- Legea nr. 24/2007 privind reglementarea și administrarea spațiilor verzi din intravilanul localităților, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 348/2003 privind Legea pomiculturii, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 331/2024 privind Codul Silvic, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea apelor nr. 107/1996, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 54/2012, privind desfășurarea activităților de picnic, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 97/2023 privind protecția arborilor remarcabili;
- Legea nr. 62/2018 privind combaterea buruienii ambrozia, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 181/2020 privind gestionarea deșeurilor nepericuloase compostabile;
- Legea nr. 196/2018 privind înființarea, organizarea și funcționarea asociațiilor de proprietari și administrarea condominiilor, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 51/2006 privind serviciile comunitare de utilități publice, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 182/2000 republicată, privind protejarea patrimoniului cultural național mobil, cu modificările și completările ulterioare;
- Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 195/2005 privind protecția mediului, cu modificările și completările ulterioare;

- Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 57/2007, privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice;
- Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 34/2013 privind organizarea, administrarea și exploatarea pajiștilor permanente și pentru modificarea și completarea Legii fondului funciar nr. 18/1991, cu modificările și completările ulterioare;
- Ordonanța Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor cu modificările și completările ulterioare;
- Ordonanța Guvernului nr. 21/2002 privind gospodărirea localităților urbane și rurale, cu modificările și completările ulterioare;
- Ordonanța Guvernului nr. 92/2021 privind regimul deșeurilor, cu modificările și completările ulterioare;
- Ordinul Ministerului dezvoltării, lucrărilor publice și locuințelor nr. 1549/2008 privind aprobarea Normelor tehnice pentru elaborarea Registrului local al spațiilor verzi din intravilanul localităților, cu modificările și completările ulterioare;
- Hotărârea Consiliului Local nr. 225/2022 privind modificarea Hotărârii Consiliului local al municipiului Bistrița nr.208/15.12.2011 privind aprobarea Strategiei de Dezvoltare Locală a municipiului Bistrița pentru perioada 2010-2030, cu modificările și completările ulterioare;
- Hotărârea Consiliului Local nr. 169/2023 privind aprobarea Strategiei și Planului de atenuare și adaptare la schimbările climatice pentru municipiul Bistrița și a studiilor suport;
- Regulamentul Local de Urbanism aferent Planului Urbanistic General al municipiului Bistrița;

(2) Se vor respecta normele prevăzute în:

- Standard ANSI A300 pentru îngrijirea arborilor (ISA:2023);
- Standard de siguranță ANSI Z133 (ISA:2017);
- Practici de management arboricol ISA (International Society of Arboriculture, Best Management Practices – BMP), publicații complementare: Tăierea (2019), Plantarea arborilor (2014), Gestionarea rădăcinilor la arbori (2023), Evaluarea riscurilor la arbori (2025), Inventarierea arborilor (2025), Gestiunea arborilor urbani în timpul construcțiilor (2023), Gestionarea solului pentru arborii urbani (2021), Fertilizarea arborilor și arbuștilor (2020), Sisteme de susținere a arborilor (2014), Sisteme de protecție a arborilor împotriva trăsnetelor (2015), Managementul integrat al vegetației (2021), Managementul integrat al dăunătorilor (2016), Injecția în arbori (2022), Tăieri la arbori pentru utilități (2004).

- Standardul European de Tăiere în Coroana Arborilor (European Arboriculture Standards – EAS 01:2021), elaborat de Consiliul European de Arboricultură (EAC);
- Standardul European de Plantare a Arborilor (European Arboriculture Standards – EAS 03:2022), elaborat de Consiliul European de Arboricultură (EAC);
- Standard european de contravântuire a arborilor (European Arboriculture Standards – EAS 02:2022), elaborate de Consiliul European de Arboricultură (EAC);
- Standard european de stabilire a serviciilor ecosistemice la arbori (European Arboriculture Standards – EAS 05:2025), elaborat de Consiliul European de Arboricultură (EAC);
- Standard european de evaluare a arborilor (European Arboriculture Standards – EAS 04:2025), elaborat de Consiliul European de Arboricultură (EAC);
- Standard european de protejare a arborilor (European Arboriculture Standards – EAS 06:2025), elaborat de Consiliul European de Arboricultură (EAC);
- Standard puieti de talie mare de arbori și arbuști care se folosesc în scopuri ornamentale la plantații de aliniamente și zone verzi – SR 5971:2004

(3) Se vor respecta prevederile cuprinse în documentațiile tehnice și STAS-urile privind intervențiile terane/subterane și aeriene.

(4) Se vor avea în vedere Pactul ecologic european/Pactul verde european și Strategia UE privind biodiversitate pentru 2030.

Art. 3 (1) Protecția, conservarea, dezvoltarea și întreținerea infrastructurii verzi și verzi – albastre reprezintă un obiectiv de interes public major care impune obligații și responsabilități tuturor factorilor implicați, persoane fizice și juridice.

(2) Prezentul regulament are ca obiectiv principal menținerea și dezvoltarea funcțiilor de protecție și conservare ale infrastructurii verzi și verzi – albastre, în scopul ocrotirii biodiversității, implicit a sănătății cetățenilor și creșterii calității vieții.

Art. 4 Protecția, conservarea, dezvoltarea și întreținerea infrastructurii verzi și verzi – albastră este parte integrantă din Strategia de dezvoltare durabilă a municipiului Bistrița și a tuturor strategiilor adoptate de Consiliul Local al municipiului Bistrița, inclusiv PUG, asigurând integrarea cerințelor de conservare a naturii urbane și periurbane, a diversității biologice, implementarea la nivel local a politicii naționale pentru conservarea biodiversității, precum și a obiectivelor convențiilor, acordurilor

și programelor internaționale ce privesc protecția mediului natural și utilizarea durabilă a componentelor acestuia.

Art. 5 Regulamentul stabilește și descrie, în conformitate cu prevederile legale amintite, cu predilecție și fără a fi limitativ:

a) măsurile necesare în vederea administrării infrastructurii verzi și verzi – albastre cu scopul atingerii obiectivelor de amenajare, protecție, conservare și dezvoltare;

b) modalitățile de regenerare și ameliorare a calității peisajului urban, precum și de conservare și protejare a biodiversității;

c) condițiile de amenajare și reamenajare a infrastructurii verzi și verzi – albastre în armonie cu arhitectura zonelor și întreținerea acestora;

d) condițiile de autorizare a lucrărilor de amenajare, reamenajarea și întreținere a infrastructurii verzi și verzi – albastre în municipiul Bistrița și localitățile componente;

e) reglementarea activităților care se desfășoară utilizând infrastructura verde și verde – albastră, stabilirea și aplicarea sancțiunilor în cazul încălcării prevederilor prezentului regulament;

f) condițiile de avizare a intervențiilor în coronament și tăierea arborilor și arbuștilor aflați pe domeniul public și privat al municipiului Bistrița, situați în afara fondului forestier.

Art. 6 (1) Neîndeplinirea obligațiilor prevăzute în Regulamentul privind stabilirea normelor locale de administrare, întreținere, protecție, conservare și dezvoltare a infrastructurii verzi din Municipiul Bistrița și localitățile componente atrage sancțiuni în sarcina celor care se fac responsabili.

(2) Toate zonele verzi din municipiul Bistrița se supun prevederilor prezentului regulament, cu excepția suprafețelor aparținând fondului forestier.

Art. 7 Primăria Municipiului Bistrița, prin prezentul regulament, urmărește protecția, conservarea, dezvoltarea, întreținerea, modernizarea și revitalizarea infrastructurii verzi și verzi – albastre pentru asigurarea unui mediu natural durabil prin:

a) plantarea de specii de arbori și arbuști autohtoni sau adaptați zonei biogeografice continentale, respectiv alegerea unor specii rezistente la condițiile de mediu din zonă, rezistente la poluare, vânt și a condițiilor existente pe coridoarele verzi – albastre;

b) refacerea zonelor înierbate și plantarea de plante perene și melifere, pentru asigurarea unui echilibru între biodiversitate, cadrul natural și funcțiunea de spațiu utilizat public;

a) creșterea suprafeței infrastructurii verzi și verzi – albastre;

b) creșterea gradului de acoperire foliară (număr suplimentar de arbori);

c) diversificarea palierului vegetal: suprafețe extinse plantate cu arbuști, specii tapisante, specii floricole perene, graminee ornamentale, plante medicinale și aromatice;

d) plantarea pe toate palierele de vegetație înaltă, medie, joasă în vederea amenajării de straturi ecologice urbane;

e) creșterea suprafeței de spațiu verde raportat la numărul de locuitori;

f) prevenirea și gestionarea riscurilor care decurg din întreruperea vizibilității în cazul infrastructurii verzi și verzi – albastre;

g) configurarea noilor plantări pentru a obține aliniamente, coridoare verzi-albastre, păduri de buzunar, păduri tentaculare, zone naturale urbane la standardele prevăzute de lege și strategii locale;

h) includerea soluțiilor bazate pe natură, NBS – Nature Based Solutions cum ar fi: construirea de acoperișuri și fațade verzi, construirea de biocelule de retenție, colectarea și recircularea apei de ploaie, implementarea soluțiilor de reducere a impactului insulelor de căldură, amenajări sustenabile de tip xeriscaping, amenajarea malurilor cursurilor de apă și de lacuri/bălți/zone umede/zone inundabile utilizând doar soluții bazate pe natură (NbS) și materiale naturale (ex. anrocamente de piatră dură);

i) amenajări minimale aferente suprafețelor acvatice urbane pentru proiectele care includ spații verzi;

j) înființarea de alei/poteci pietonale sau suprafețe multifuncționale cu fundație permeabilă și îmbrăcăminte cu albedou crescut;

k) măsuri de protejare a vegetației existente în timpul implementării proiectelor de infrastructură verde și verde – albastră;

l) dezvoltarea proiectelor de amenajare, echipare și dotare specifică care susțin și stimulează evoluția pozitivă a biodiversității (ex. proiect educațional de compostare comunitară a biodeșeurilor);

m) managementul speciilor alogene invazive ce include identificarea, prevenirea răspândirii, controlul populațiilor existente și, în cazul speciilor alogene invazive de interes european, eradicarea acestora pentru a proteja biodiversitatea și sănătatea umană.

Art. 8 Responsabilitatea administrării infrastructurii verzi și verzi – albastre din municipiul Bistrița revine după caz:

a) autorităților publice locale executive prin structurile de specialitate din cadrul Primăriei Municipiului Bistrița, în cazul infrastructurii verzi și verzi – albastre aflate pe domeniul public sau privat al Municipiului Bistrița și care nu se află în administrarea/folosința unor instituții publice sau societăți comerciale subordonate Consiliului Local al Municipiului Bistrița;

b) instituțiilor publice și societăților comerciale subordonate Consiliului Local al Municipiului Bistrița, în cazul infrastructurii verzi și verzi – albastre aflate pe domeniul public sau privat al municipiului și care se află în administrarea/folosința acestora;

c) persoanelor juridice și persoanelor fizice care dețin/administrează/folosesc infrastructura verde și verde – albastră.

Art. 9 Principiile care stau la baza prezentului regulament sunt cele regăsite în legislația de profil, respectiv:

- a) principiul integrării cerințelor de mediu în celelalte politici sectoriale;
- b) principiul precauției în luarea deciziei;
- c) principiul acțiunii preventive;
- d) principiul reținerii poluanților la sursă;
- e) principiul "poluatorul plătește";
- f) principiul conservării biodiversității și a ecosistemelor specifice cadrului biogeografic natural;
- g) utilizarea durabilă a resurselor naturale;
- h) informarea și participarea publicului la luarea deciziilor, precum și accesul la justiție în probleme de mediu;
- i) dezvoltarea colaborării internaționale pentru protecția și conservarea mediului.

Art. 10 (1) Infrastructura verde și verde – albastră este cea descrisă la art. 3 și art. 4 din Legea nr. 24/2007 republicată, privind reglementarea și administrarea spațiilor verzi din intravilanul localităților, cu modificările și completările ulterioare. Conform prezentei hotărâri, sunt definite următoarele categorii de suprafețe de teren din intravilanul localităților:

- a) infrastructura verde publică cu acces nelimitat: parcuri, grădini, scuaruri, fâșii plantate, parcuri de buzunar, păduri tentaculare, păduri urbane, poteci și trasee tematice, zone agro – silvo pastorale, pajiști tradiționale cu arbori seculari ș.a.;
- b) infrastructura verde și verde – albastră publică de folosință specializată;

- grădini botanice și zoologice, muzee în aer liber, parcuri expoziționale;
- cele aferente dotărilor publice: creșe, grădinițe, școli, unități sanitare sau de protecție socială, instituții, edificii de cult, cimitire;
- baze sau parcuri sportive pentru practicarea sportului de performanță;
- c) infrastructura verde și verde – albastră pentru agrement: baze de agrement, poli de agrement, complexuri și baze sportive;
- d) infrastructura verde – albastră pentru protecția lacurilor, cursurilor de apă și a coridoarelor verzi-albastre;
- e) culoare de protecție față de infrastructură tehnică;
- f) păduri de agrement și păduri – parc, zone naturale urbane și periurbane cu statut de protecție sau fără, arbori remarcabili, arbori “monument al naturii”;
- g) pepiniere și sere.

(2) În sensul prezentei hotărâri, termenii și expresiile de mai jos au următoarele semnificații:

a) zonă/spațiu verde – suprafață de teren natural care îmblobează vegetație dezvoltată natural și/sau plantată de om, care are rol social, cultural și/sau de protecție și conservare a mediului și care ajută la asigurarea, creșterea sau îmbunătățirea calității mediului de viață uman prin aportul estetic, ecologic și/sau prin posibilitatea de recreere, în mediul urban sau periurban;

b) parc – zonă verde, cu suprafața de minimum un hectar, formată dintr-un cadru vegetal specific și din zone construite, cuprinzând dotări și echipări destinate activităților culturale – educative, sportive sau recreative pentru populație (ex. parcul municipal Regele Mihai I – arie naturală protejată de interes local, parcul Unirea – zonă de interes dendrologic);

c) scuar – zonă verde, cu suprafața mai mică de un hectar, amplasată în cadrul ansamblurilor de locuit, în jurul unor dotări publice, în incintele unităților economice, social-culturale, de învățământ, amenajărilor sportive, de agrement pentru copii și tineret sau în alte locații (ex. scuar CNLR – rezervația botanică de tip dendrologic, arie naturală protejată de interes local);

d) grădina urbană – teren cultivat cu flori, copaci și arbuști ornamentali care este folosit pentru agrement și recreere, fiind deschis publicului;

e) grădina botanică – grădina în care sunt prezentate colecții de plante vii cultivate în condiții naturale ori de seră;

f) grădina comunitară – teren indivizibil, aflat în oraș sau la periferia acestuia, pus la dispoziția locuitorilor și/sau a unor organizații pentru a fi folosit la cultivarea în

comun a plantelor aromatice și medicinale, legumelor, florilor etc. sau ca zonă verde pentru petrecerea timpului liber;

g) fâșie plantată/îmierbată – plantație cu rol estetic și de ameliorare a climatului și calității aerului, realizată în lungul căilor de circulație sau al cursurilor de apă;

h) muzeu în aer liber – instituție care dispune de o infrastructură verde neacoperită, special amenajată, în vederea expunerii și studierii unor obiecte de artă, relicve, documente istorice și științifice și a educării publicului;

i) bază sau parc sportiv pentru practicarea sportului de performanță – complex format dintr-un cadru vegetal și din zone construite, special amenajate și dotate pentru practicarea diferitelor sporturi (complex de instalații sportive);

j) parc expozițional – zonă verde special amenajată destinată informării publicului și promovării unor evenimente;

k) infrastructura verde – o rețea strategic planificată de zone naturale și seminaturale care include și alte caracteristici de mediu, concepută și gestionată pentru a furniza o gamă largă de servicii ecosistemice, sporind în același timp biodiversitatea;

l) infrastructura verde-albastră – o rețea coerentă de spații verzi naturale (parcuri, grădini urbane, pajiști, păduri urbane, coridoare ecologice) și semi-naturale (acoperișuri și pereți verzi) care contribuie la reglarea microclimatului, gestionarea apelor, încurajarea biodiversității și oferă spații pentru recreere și socializare; <https://www.adrbi.ro/media/2916/ghid-blue-green-city-adr-bi.pdf> și Ghid de bună practică pentru dezvoltarea de infrastructuri verzi - albastre;

m) infrastructura verde aferentă locuințelor de tip condominiu – cadru vegetal, amplasat adiacent blocurilor de locuințe de tip condominiu, cu rol estetic și de protecție, de ameliorare a climatului și a calității factorilor de mediu;

n) pădure de agrement – pădure sau zonă împădurită în care se realizează diferite lucrări în vederea creării unui cadru adecvat petrecerii timpului liber;

o) pădure-parc – pădure naturală sau o zonă împădurită care este parțial amenajată pentru recreere și activități în aer liber, cu trasee turistice, zone de odihnă și, uneori, facilități sportive (ex. Pădurea Schullerwald, Pădurea Codrișor);

p) coridoare ecologice – o tipologie de infrastructură verde, care poate să bordeze cursurile de apă sau să brăzdeze peisajul independent de caracteristicile sale topografice, au diferite dimensiuni (de la coridoare urbane strâmte, la lunci sinuoase ale râurilor) și pot avea funcții specifice: coridoare biologice (biocoridoare), grădini de infiltrație, centuri verzi de protecție, parcuri riverane sau alte tipuri de parcuri liniare, coridoare pentru faună (ex. Pajiștea cu peri seculari de pe Cocoș) etc

r) coridoare verzi-albastre (riverane) – o tipologie de coridoare ecologice compuse din cursuri de apă și zonele lor de protecție, mai largi sau mai înguste proporțional cu ordinul de importanță al cursurilor pe care le bordează (ex. râul Bistrița Ardeleană, pâraul Căstăi);

s) infrastructură verde pentru protecția cursurilor de apă și lacurilor – cadrul vegetal și plantațiile realizate în lungul cursurilor de apă sau împrejurul lacurilor;

ș) culoare de protecție față de infrastructura tehnică – plantații realizate în lungul căilor de circulație sau în jurul unor instalații cu potențial ridicat de poluare, în vederea ameliorării calității mediului și protejării/conservării infrastructurii aferente;

t) alveolă – zona verde din jurul trunchiului unui arbore, amenajată cu iarbă, flori și arbuști sau acoperită cu materiale permeabile, care presupune întreținere;

ț) pepinieră – teren pe care se cultivă și se înmulțesc plante erbacee și lemnoase până la transplantarea pentru plantare definitivă;

u) sere – terenuri acoperite de construcții ușoare destinate cultivării și protejării plantelor în condiții controlate de temperatură, umiditate și lumină;

v) mulci – strat de materie organică aplicat pe suprafața solului pentru a păstra umiditatea în sol, a îmbunătății structura solului și a împiedica creșterea buruienilor;

x) xeriscaping – proces de amenajare peisagistică sau grădinărit care reduce sau elimină nevoia de irigații;

y) compost – material solid, igienizat și stabilizat obținut printr-un tratament biologic aerob al deșeurilor biodegradabile;

z) compostare comunitară locală/in situ – reciclarea la sursă sau în imediata vecinătate (proximitate) a deșeurilor compostabile, prin descompunere aerobă, controlată, într-un spațiu comun special amenajat;

w) zonă de compostare comunitară de proximitate – spațiu bine determinat, situat pe o zonă verde publică aferentă locuințelor de tip condominiu, organizat și întreținut, dotat cu recipiente în care sunt depozitate și tratate natural și aerob, exclusiv deșeuri biodegradabile vegetale, neprelucrate termic și nepericuloase;

aa) soluții bazate pe natură (NbS – nature based solutions) – abordări inovatoare care utilizează, spre deosebire de designul urban convențional (soluții ingineresti), procesele naturale și ecosistemele precum vegetația, solul și sistemele acvatică, pentru a aborda schimbările climatice, urbanizarea, pierderea biodiversității și a oferi beneficii durabile <https://www.mdipa.ro/pages/ghidsolutiibazatenatura> ;

ab) sisteme de drenaj durabil (SuDS) – sisteme pentru gestionarea apei pluviale în mediul urban, care imită procesele naturale de captare și retenție, cât mai aproape de sursă (ex. pavaje permeabile, grădini de ploaie, bioswales, acoperișuri verzi, rezervoare de stocare geocelulare);

ac) specii alogene invazive – specii de plante, animale sau bacterii care nu se găsesc în mod natural într-un ecosistem, care pot supraviețui și se pot înmulți rapid provocând prejudicii ecologice și economice importante prin amenințarea speciilor indigene și a habitatelor locale <https://invazive.ccmesi.ro>;

ad) procedură de sistem/operațională – prezentarea formalizată, în scris, a tuturor pașilor ce trebuie urmați, a metodelor de lucru stabilite și a regulilor de aplicat în vederea realizării activității, cu privire la aspectul procesual;

ae) administrare zone verzi – activități privind conservarea biodiversității, menținerea funcțiilor ecologice și peisagistice, regenerarea vegetației și extinderea zonelor verzi, precum și asigurarea siguranței publice <https://asop.org.ro/publicatii/#>

af) Acordul Orașelor Verzi (Green City Accord) – inițiativă voluntară a primarilor europeni, cu scopul de a îmbunătăți calitatea vieții urbane prin conservarea biodiversității, creșterea spațiilor verzi și promovarea unor orașe mai sănătoase și mai reziliente;

ag) plan de înverzire urbană – cadru general pentru articularea, formalizarea și prezentarea angajamentului unui oraș de a promova și conserva biodiversitatea și înverzirea urbană;

ah) biodiversitate – ecosisteme multiple cu caractere distincte care furnizează servicii ecosistemice esențiale (producția de hrană, reglarea climei purificarea apei);

ai) servicii ecosistemice – totalitatea beneficiilor furnizate de către ecosistemele naturale și semi-naturale, contribuțiile lor directe și indirecte la bunăstarea umană;

aj) teren neutilizat – teren, cu sau fără construcții, din intravilan aflat într-o stare de paragină, neîngrijit, nesalubrit, respectiv construcție aflată în ruină;

ak) zonă compactă de spațiu verde – teren format din una sau mai multe parcele, care nu este străbătut de căi de circulație carosabile și care se pretează înscrierii ca spațiu verde în Registrul local al spațiilor verzi, cu toate prevederile legislative aplicabile;

al) arbore de agrement – arbore care intră în alcătuirea amenajărilor urbane (parcuri, grădini, aliniamente, etc) și care joacă un rol-cheie în echilibrul ecologic al cadrului nostru de viață. Arborii de agrement se disting de arborii forestieri și de cei de producție atât prin rolul lor în viața comunității cât și prin beneficiile pe care le aduc, arborele de agrement fiind întotdeauna abordat ca individ în activitatea de gestionare, respectiv în perioada de instalare și de exploatare a spațiilor verzi;

am) arbore matur – exemplar care a atins dimensiunile maxime caracteristice speciei din care face parte și care se află în perioada de viabilitate;

an) arbore nou plantat – exemplar care îndeplinește standardele uzuale pentru materialul dendrologic crescut în pepiniere, care a fost înserat în cadrul unei amenajări și care este însoțit de regulă de un sistem de tutorare sau ancorare, având “farfurie” de udare.

CAPITOLUL II.

ADMINISTRAREA, PROTECȚIA ȘI CONSERVAREA INFRASTRUCTURII VERZI

Administrarea, protecția și conservarea infrastructurii verzi aparținând domeniului public și privat al municipiului Bistrița

Art. 11 Activitățile de administrare, întreținere, protecție, conservare și dezvoltare a infrastructurii verzi și verzi – albastre publice din municipiul Bistrița și localitățile componente sunt finanțate din bugetul local și alte surse legal constituite pentru cheltuieli legate de:

- a) studii, proiectare, implementare proiecte,
- b) amenajare, regenerare, protecție, conservare, tratamente fitosanitare,
- c) întreținere,
- d) dezvoltare și extindere (ex. achiziționare de terenuri),
- e) alte obligații legate de gestionarea și administrarea infrastructurii verzi.

Art. 12 (1) În elaborarea proiectelor de infrastructură verde și verde-albastră se vor alege plante din speciile autohtone, adaptate la zona climatică a Bistriței, cu toleranță ridicată la stres hidric în aer și sol, tolerante la temperaturi ridicate în perioada estivală și rezistente la înghețuri târzii.

(2) În elaborarea proiectelor de infrastructură verde și verde – albastră se vor propune și implementa doar soluții bazate pe natură (NbS – nature based solutions), utilizând piese de mobilier, materiale și materii prime naturale.

Art. 13 (1) Lucrările de amenajare la infrastructura verde și verde – albastră se execută cu material dendro – floricol adaptat condițiilor climatice locale care, prin proprietățile lor biologice și morfologice, au o valoare estetică și ecologică ridicată și nu afectează sănătatea ecosistemelor deja existente.

(2) Se interzice plantarea în intravilan, a pomilor din speciile care produc insalubritate și reprezintă un risc real de atragere a animalelor sălbatice pe raza localității (ex. corcoduș – *Prunus cerasifera*), precum și a nucilor și castanilor porcești (*Aesculus hippocastanum*) sau alți pomi cu fructe dure care prin cădere pot produce eventuale daune, în zone limitrofe parcurilor.

(3) Se interzice plantarea speciilor alogene invazive, mai ales a speciilor invazive de interes pentru Uniunea Europeană.

Art. 14 (1) Prin administrarea infrastructurii verzi și verzi – albastră se asigură îndeplinirea următoarelor obiective:

a) protecția și conservarea infrastructurii verzi și verzi – albastre pentru menținerea și îmbunătățirea biodiversității lor;

b) menținerea și dezvoltarea funcțiilor de protecție a infrastructurii verzi și verzi – albastre privind apele, solul, schimbările climatice, menținerea peisajelor în scopul ocrotirii sănătății populației, protecției și conservării mediului natural și asigurării calității vieții;

c) regenerarea, extinderea, ameliorarea compoziției și a calității infrastructurii verzi și a infrastructurii verzi – albastre;

d) elaborarea și aplicarea unui complex de măsuri privind aducerea și menținerea infrastructurii verzi și verzi – albastre în starea corespunzătoare funcțiilor ei;

e) identificarea zonelor deficitare și realizarea de lucrări pentru extinderea suprafețelor acoperite cu vegetație;

f) realizarea, redimensionarea alveolelor aferente arborilor și arbuștilor, urmărind corelarea diferitelor componente ale acestora (ex. diametrul trunchiului, dezvoltarea rădăcinilor, vârsta arborilor și starea lor de sănătate), la spațiul disponibil. Excepție fac cazurile arborilor bătrâni, importanți din punct de vedere peisagistic, sociocultural, istoric și a arborilor remarcabili/protejați/monument al naturii, pentru care se vor realiza alveole conform prevederilor din Ghidul privind administrarea, întreținerea, protecția, conservarea și dezvoltarea infrastructurii verzi din municipiul Bistrița, cap. 2, aliniatul 2.4.7, Calculul zonei de protecție a arborilor zona A și zona B, în funcție de caz;

g) extinderea suprafețelor ocupate de infrastructura verde și verde – albastră, prin includerea în aceste categorii a terenurilor cu potențial ecologic sau sociocultural și a celor degradate;

h) elaborarea de către DISB a unui Plan de înverzire urbană care cuprinde:

- o viziune, scopuri, obiective și indicatori pe termen mediu și lung;
- stabilirea priorităților, acțiunilor, responsabilităților și calendarelor;
- elaborarea unui plan de comunicare, educare și sensibilizare a publicului;
- instituirea unui proces de cocreare;
- analizarea stării actuale a infrastructurii verzi urbane și a biodiversității locale;
- instituirea unui sistem de monitorizare, raportare și evaluare;
- adoptarea și punerea în aplicare a planului.

i) implicarea cetățenilor în întreținerea infrastructurii verzi și verzi – albastre (ex. Kilometrul Albastru, Ranger călare).

Art. 15 Conservarea biodiversității la nivelul municipiului Bistrița urmărește îndeplinirea următoarelor obiective:

a) conservarea diversității biologice (diversitatea specifică, ecosistemică și genetică) prin activități de inventariere și monitorizare a speciilor autohtone existente în infrastructura verde urbană;

b) utilizarea durabilă a componentelor diversității biologice;

c) maximizarea beneficiilor rezultate din utilizarea resurselor genetice.

Art. 16 (1) Măsurile generale aplicabile infrastructurii verzi și verzi – albastre din municipiul Bistrița pentru a asigura conservarea biodiversității locale, sunt:

a) păstrarea suprafeței infrastructurii verzi și verzi – albastre existente;

b) practici de întreținere mai reduse ca intensitate (ex. tăierea ierbii, intervenții în coroana arborilor etc);

c) amenajarea de pajiști urbane naturale cu introducerea de specii din flora nativă locală / națională, plante sălbatice, perene, pentru creșterea populației de polenizatori în zonele urbane și periurbane;

d) protejarea unor zone de interferențe umane (ex. gestionarea iluminatului public din anumite zone verzi, realizarea de căi pietonale dispuse la distanțe sigure față de biodiversitatea locală cum ar fi zonele de cuibărit, hrănire, adăpost etc);

e) protejarea și conservarea arborilor urbani în general și a arborilor seculari, remarcabili, monumente ale naturii, importanți din punct de vedere peisagistic în special (ex. campanii “Etichete pentru arborii urbani”, “Arbori Urbani de Calitate”);

f) înierbarea și plantarea cu vegetație de talie medie sau înaltă a infrastructurii verzi – albastre, a zonelor neconstruite și neocupate;

g) igienizarea malurilor râurilor și pâraielor aflate pe teritoriul administrativ al municipiului Bistrița și a localităților componente, utilizând soluții minim invazive;

h) accesibilizarea infrastructurii verzi și verzi – albastre utilizând soluții bazate pe natură (NbS) și materiale naturale;

i) interzicerea impermeabilizării zonelor verzi indiferent de situație;

j) reducerea la maxim a utilizării substanțelor chimice în procesele și tratamentele fitosanitare și de dezinfecție prin utilizarea cu predilecție a tehnologiilor verzi cu impact negativ minim asupra biodiversității “pozitive”;

k) promovarea separării și reciclării la sursă a biodeșeurilor în spații de compostare comunitare locale (CCL) de proximitate, tratate în mod natural și aerob cu ajutorul microorganismelor și macroorganismelor deja prezente în sol.

(2) Pentru a urmări și analiza periodic evoluția pe componenta biodiversitate urbană, DISB va colecta și actualiza cel puțin următorii indicatori:

- % infrastructură verde și verde – albastră, restaurată și renaturată;
- % infrastructură verde și verde – albastră, compromisă/dezafectată;
- % suprafețe acoperite de coronamentul arborilor în oraș și localitățile componente;
- % suprafață infrastructură verde și verde – albastră în raport cu suprafața totală a orașului;
- metru pătrat de infrastructură verde și verde – albastră per locuitor;
- specii de păsări și polenizatori în oraș și localitățile componente.

Art. 17 (1) Administrarea infrastructurii verzi și verzi – albastre aparținând domeniului public și privat al municipiului Bistrița se realizează cu respectarea prevederilor Planului Urbanistic General și al Regulamentului de Urbanism al municipiului Bistrița și este corelată cu obiectivele ecologice, socio-economice și măsurile necesare realizării lor.

(2) Suprafețele de teren aflate în domeniul public sau privat al statului sau al unităților administrativ – teritoriale, care au altă categorie de folosință și altă destinație decât aceea de zonă verde și care fac obiectul unor programe, strategii de extindere a infrastructurii verzi, vor fi introduse cu prioritate, prin lucrări de amenajare și/ sau regenerare urbană, în categoria zonelor verzi.

(3) Vegetația înaltă matură va fi păstrată, protejată și conservată pe toată suprafața municipiului. În acest sens, documentațiile de urbanism (PUZ și PUD) vor consemna poziția exactă și specia pentru arborii maturi existenți în zona de studiu. Proiectele pentru autorizarea lucrărilor de construire (DTAC) vor cuprinde în planul de situație poziția exactă, specia și circumferința trunchiului pentru arborii maturi existenți pe parcelă, inclusiv a celor propuși pentru tăiere, precum și poziția exactă și specia pentru arborii propuși spre plantare prin proiect. Prin arbori maturi se înțelege, în sensul prezentului regulament, arborii a căror trunchi, măsurat la 1,5 m deasupra solului, are o circumferință egală sau mai mare de 50 cm.

(4) Pepinierele și serele municipiului își pot schimba destinația, cu condiția transformării acestora în alte tipuri de zone verzi.

(5) Structurile de specialitate cu atribuții în domeniu asigură evidența infrastructurii verzi și verzi – albastre care face obiectul prezentului regulament, în Registrul local al spațiilor verzi din intravilan, sistem informațional pe care îl actualizează când intervin modificări.

(6) Evidența infrastructurii verzi și verzi – albastre are drept scop folosirea rațională a acesteia, a regenerării, protecției și conservării ei eficiente, cu exercitarea controlului sistematic al schimbărilor calitative și cantitative, precum și asigurarea informațiilor aferente infrastructurii verzi publice din intravilanul municipiului Bistrița.

(7) Informațiile privind Registrul local al spațiilor verzi din intravilan vor putea fi consultate de către orice persoană interesată.

Art. 18 (1) Lucrările de amenajare, reamenajare și întreținere a infrastructurii verzi și verzi – albastre de pe raza municipiului Bistrița prin plantări de arbori, arbuști, plante floricole anuale, bienale sau perene, precum și prin înierbare, cu excepția zonelor verzi proprietate privată a persoanelor fizice și juridice, se execută de către Direcția de Infrastructură și Servicii Bistrița, numită în continuare DISB, și/sau de către operatori economici aflați în relații contractuale cu municipiul Bistrița sau cu serviciile publice subordonate primăriei municipiului Bistrița. Operatorii economici vor executa lucrări doar în baza avizului în scris eliberat de Comisia de avizare pentru infrastructura verde din cadrul DISB.

(2) Lucrările realizate fără avizul în scris al Comisiei de avizare pentru infrastructura verde din cadrul DISB sau cu nerespectarea acestuia se vor desființa și infrastructura verde va fi adusă la starea inițială sau amenajată/reamenajată de către DISB, pe cheltuiela operatorilor economici aflați în culpă.

(3) Prin excepție, în urma solicitării scrise din partea părților interesate – însoțită de o schiță sau plan de situație – întreținerea infrastructurii verzi și verzi – albastre aparținând domeniului public se poate realiza și de către persoane fizice sau juridice (asociații de proprietari, organizații neguvernamentale, societăți comerciale, grupuri de voluntari care activează în unitățile de învățământ din municipiul Bistrița etc), în baza unui acord de colaborare încheiat între primărie și solicitant.

Art. 19 (1) Primăria Municipiului Bistrița are obligația respectării și implementării recomandărilor europene privind suprafața de spațiu verde/locuitor și de a dezvolta infrastructura verde și verde – albastră în vederea sporirii confortului populației și a scăderii gradului de poluare. În toate procesele și procedurile de administrare aplicate infrastructurii verzi, verde – albastră și componentelor de mediu din municipiul Bistrița și localitățile componente se vor propune și aplica măsuri specifice conceptului european **“Oraș pentru oameni”** și se va avea în vedere Tema de oraș: **BISTRIȚA – CETATEA FLORILOR**.

(2) Primăria Municipiului Bistrița promovează marca înregistrată **“BISTRIȚA – CETATEA FLORILOR”** în cadrul serviciilor de infrastructură verde, prin următoarele componente:

a) cultivarea plantelor, grădinărit peisagistic, horticultură, proiectare peisagistică, îngrijirea gazonului, servicii de pepinieră, servicii de reîmpădurire, tratarea arborilor, plantarea arborilor pentru reducerea emisiilor de carbon, distrugerea buruienilor;

b) bulbi de flori/bulbi, flori naturale, flori uscate pentru decorare, plante, plante uscate pentru decorare, tufe de trandafiri, răsaduri de flori, semințe pentru plantare/semințe de plante, arbuști/tufe, arbori ornamentali.

Administrarea, conservarea și dezvoltarea infrastructurii verzi proprietate privată

Art. 20 Administrarea și întreținerea infrastructurii verzi și verde – albastră, proprietate privată a persoanelor fizice și juridice, se face de către proprietari.

Art. 21 Proprietarii de infrastructură verde și verde – albastră, persoane fizice și juridice, trebuie să asigure întreținerea acestora astfel încât coronamentul arborilor/pomilor fructiferi să nu treacă peste limita de proprietate pentru a evita murdărirea zonei publice și vegetația să nu crească peste limita de proprietate pentru a nu afecta traficul de orice fel, în special al pietonilor și cicliștilor.

Art. 22 Deținătorii de terenuri conform art. 10 alin.1, pe care se găsesc componente de infrastructură verde și verde – albastră sunt obligați să le întrețină pentru îmbunătățirea capacității de regenerare a atmosferei, protecția fonică și eoliană.

CAPITOLUL III.

CONDIȚII DE AVIZARE ȘI PROCEDURI PRIVIND TĂIEREA ȘI INTERVENȚIILE ÎN CORONAMENT LA ARBORI ȘI ARBUȘTI AFLAȚI PE RAZA TERITORIALĂ A MUNICIPIULUI BISTRIȚA ȘI A LOCALITĂȚILOR COMPONENTE DIN AFARA FONDULUI FORESTIER

Tăierea arborilor

Art. 23 La cererea motivată a persoanelor fizice sau juridice, printr-o solicitare scrisă (anexa nr. 3), deciziile de eliminare/tăiere a arborilor și arbuștilor, verzi sau uscați, situați pe domeniul public și privat al municipiului Bistrița și localitățile componente, în afara fondului forestier, sunt luate de Comisia de avizare pentru infrastructura verde din cadrul DISB și se execută conform prevederilor Regulamentului privind stabilirea normelor locale de administrare, întreținere, protecție, conservare și dezvoltare a infrastructurii verzi din municipiul Bistrița și localitățile componente.

Art. 24 Se constituie, prin decizia directorului executiv DISB, Comisia de avizare pentru infrastructura verde în cadrul DISB, formată din 3 până la 5 persoane (3 membrii permanenți), după caz. Comisia de avizare pentru infrastructura verde va elibera avize pentru:

- a) tăierea arborilor și arbuștilor;
- b) intervenții în coroana arborilor și arbuștilor;
- c) plantarea de arbori și arbuști;
- d) amenajarea și/sau reamenajarea zonelor verzi;
- e) realizarea lucrărilor de construcții și infrastructură pe zone verzi.

Art. 25 (1) DISB va proceda, când situația impune, la tăierea cu prioritate a arborilor și arbuștilor uscați de pe domeniul public și privat al municipiului Bistrița, a arborilor afectați de fenomene meteorologice, care blochează arterele de circulație stradale și pietonale, căile de acces, semne de circulație și rețele aeriene de utilități. În realizarea acestor operațiuni, după caz, se va colabora cu instituțiile abilitate potrivit legislației în vigoare.

(2) DISB va avea în vedere elaborarea unui program de regenerare a fondului arboricol de pe raza municipiului pentru înlocuirea treptată a arborilor cu risc de rupere.

(3) La realizarea străzilor noi, precum și la reabilitarea străzilor pe care nu există plantații de aliniament sau acestea sunt degradate, se vor planta arbori, conform specificațiilor din cadrul avizului eliberat de Comisia de avizare pentru infrastructura verde.

Art. 26 (1) DISB prin Comisia de avizare pentru infrastructura verde va elibera aviz de tăiere pentru arbori și arbuști, în următoarele condiții:

a) arborii sunt uscați în totalitate sau în proporție mai mare de 70%, prezentând semne evidente de declin biologic major și o stare fitosanitară precară iar sistemul radicular este puternic afectat (dovedit printr-o evaluare a nivelului de risc 3). De asemenea, prezintă scorburi de mari dimensiuni pe trunchi și ramuri, o structură inadecvată, crăpături longitudinale și transversale în trunchi și ramuri care pot duce la rupere, constituind un potențial risc pentru siguranța persoanelor și a clădirilor;

b) arborii sunt verzi dar sistemul radicular este în declin fiziologic dovedit printr-o evaluare a nivelului de risc (grad 3) și măsurători specifice, puternic afectat de boli/dăunători astfel încât nu mai prezintă stabilitate și siguranță;

c) arborii sunt ruși sau dezrădăcinați ca urmare a unor calamități naturale (ex. fenomene meteorologice extreme – vânt, furtună, vijelii) sau ca urmare a lovirii de către autovehicule în cazul accidentelor de circulație;

d) arborii sunt plantați la o distanță mai mică de 2 metri de zidurile imobilelor, coronamentul lor afectează acoperișul, terasele, ferestrele sau pereții clădirilor și sistemul radicular afectează fundația clădirilor, aducând astfel în mod evident prejudicii bunurilor materiale și imobilelor locatarilor (cu excepția arborilor/arbuștilor mai mici de 2 m, a plantațiilor și a gardurilor vii);

e) pentru eliminarea pomilor care produc insalubritate și reprezintă un risc real de atragere a animalelor sălbatice pe raza localității (ex. corcoduș – *Prunus cerasifera*), aceștia fiind înlocuiți cu arbori urbani;

f) dacă tăierea arborilor este necesară și se efectuează în baza unui proiect de regenerare urbană aprobat conform prevederilor legale în vigoare;

g) arborii se află pe lista speciilor de plante alogene invazive, în special pe lista speciilor de plante invazive de interes pentru Uniunea Europeană.

(2) Decizia de tăiere a arborilor va fi susținută de documentarea fotografică a cazului și/sau rezultatul evaluării cu aparatul tomograf și/sau a concluziilor specialiștilor externi cooptați în Comisia de avizare pentru infrastructura verde

(arborist, peisagist, biolog sau altă specialitate din domeniul științelor naturii, etc), prin rapoarte specifice.

(3) În funcție de amplasamentul arborelui/arbustului pentru care se emite aviz de tăiere, Comisia de avizare pentru infrastructura verde stabilește oportunitatea înlocuirii, prin plantare, cu un exemplar din altă specie și eventual alegerea unui nou amplasament.

Art. 27 (1) Pentru tăierea arborilor sănătoși din infrastructura verde publică, așa cum sunt definite la art.3, din Legea nr.24/2007, este obligatoriu să se obțină în prealabil de către DISB avizul consultativ din partea Agenției pentru Protecția Mediului Bistrița-Năsăud, conform Legii nr. 24/2007, art. 12, alin. (6).

(2) Prin arbore sănătos se înțelege un arbore care nu se încadrează în situația prevăzută la art. 26, aliniat 1, lit. a) din prezentul Regulament.

Art. 28 Tăierea nucilor și a castanilor comestibili de pe raza municipiului și a localităților componente se face cu respectarea prevederilor Legii nr. 348/2003 republicată privind Legea pomiculturii. Pentru tăierea nucilor și a castanilor comestibili se va obține în prealabil autorizația de tăiere emisă de Direcția pentru Agricultură Bistrița-Năsăud.

Art. 29 Lucrările de tăiere a arborilor și arbuștilor sănătoși aflați pe proprietatea publică sau privată a municipiului Bistrița, care nu se încadrează la prevederile art. 26, aliniat 1, lit. a), pot fi realizate doar după obținerea avizelor, acordurilor sau autorizațiilor stipulate în prezentul regulament, inclusiv marcarea și inventarierea masei lemnoase de către personalul silvic autorizat, care va întocmi documentele legale aferente transportului masei lemnoase în cauză.

Art. 30 Tăierea arborilor sănătoși, care nu se încadrează la art. 26, aliniat 1, lit. a), situați pe domeniul public și privat al municipiului Bistrița și al localităților componente, din afara fondului forestier, se realizează de către DISB, în baza graficelor de lucru, corespunzător personalului și echipamentelor/utilajelor existente/disponibile.

Art 31 (1) Cererile privind obținerea avizului de tăiere/eliminare a arborilor aflați pe peluzele aferente imobilelor tip condominiu și/sau pe domeniul public al municipiului

Bistrița și localitățile componente, cu excepția celor care se încadrează în prevederile Art. 26, alin.(1), pot fi contestate în termen de 30 zile calendaristice, de către persoanele fizice și/sau persoanele juridice afectate.

(2) Pentru arborii care se încadrează în prevederile alin. (1), DISB va comunica prin afișare propunerea de eliminare și identificarea arborelui/arborilor în cauză.

Art. 32 (1) Tăierile de arbori și arbuști pentru amenajarea de parcări, săpături executate pentru înlocuirea sau repararea de conducte, refacerea străzilor, diverse reparații și intervenții la rețelele edilitare subterane, se vor executa numai după obținerea avizului de tăiere emis de Comisia de avizare pentru infrastructura verde din cadrul DISB.

(2) Executantul lucrării are obligația să refacă suprafețele afectate și să replanteze arbori și arbuști conform prevederilor din avizul de tăiere, a prezentului regulament, a ghidului anexă și a prevederilor urbanistice.

(3) În cazul în care replantarea nu este posibilă în situ se va ține cont de prevederile din avizul de tăiere emis de Comisia de avizare pentru infrastructura verde.

Art. 33 Tăierile de arbori din aliniamentele stradale sunt interzise, cu excepția unor situații întemeiate și bine motivate, aplicându-se condițiile de tăiere stipulate la art. 27 și 28 din regulament. În cazul eliminării arborilor de aliniament, înlocuirea este obligatorie, cu menținerea parametrilor specifici, respectiv forma coroanei, dimensiunile arborilor la plantare și cele la care vor ajunge la maturitate, distanțele de plantare, adaptabilitatea la condițiile din mediul urban, fără a fi limitativ.

Art. 34 (1) În cazul arborilor dezrădăcinați din cauze naturale, doborâți/rupti de furtună sau ca urmare a unor accidente de circulație, Serviciul Voluntar pentru Situații de Urgență Bistrița (SVSUB) poate interveni în regim de urgență, în cel mai scurt timp de la data comunicării urgenței, limitându-se doar la eliberarea căilor de circulație blocate de arborii doborâți.

(2) În cazuri bine justificate și doar la solicitarea în scris a DISB, SVSUB poate executa lucrări de tăiere a arborilor și ramurilor acestora, în baza avizului eliberat de Comisia de avizare pentru infrastructura verde și sub coordonarea acesteia. Lucrările se vor executa doar cu echipament adecvat și personal calificat,

supervizat de către DISB, aplicându-se normele din Standardul ANSI A300 pentru îngrijirea arborilor (ISA:2023), Standardul de siguranță ANSI Z133 (ISA:2017), Standardul European de Tăiere în Coroana Arborilor (EAS 01:2021) și Practicile de management arboricol ISA – Tăierea (2019).

Art. 35 DISB poate apela la consultanți externi sau interni, în sprijinul Comisiei de avizare infrastructura verde, atunci când luarea unei decizii de intervenție este îngreunată din motive bine justificate.

Intervenții în coroana arborilor

Art. 36 Intervențiile în coroana arborilor presupun activități de întreținere și punere în siguranță, realizate cu scopul de suprimare a anumitor părți dintr-un arbore, în vederea menținerii/favorizării ramurilor sănătoase și bine plasate și eliminarea celor degradate sau uscate.

Art. 37 (1) Tăierile efectuate în coroanele arborilor aflați pe domeniul public sau privat al Municipiului Bistrița se vor efectua doar după obținerea avizului eliberat de Comisia de avizare pentru infrastructura verde.

(2) Avizul va menționa și tipurile de tăiere ce vor fi aplicate elementelor de vegetație.

Art. 38 (1) Perioade optime recomandate de intervenție cu tăieri la arbori:

a) în perioada de repaus vegetativ, corespunzător lunilor noiembrie – martie, cu excepția perioadelor cu temperaturi foarte scăzute (sub - 10 grade C), pentru a se evita dezbinarea și ruperea ramurilor.

b) în perioada de vegetație, corespunzător lunilor aprilie – octombrie, cu asigurarea condițiilor de siguranță fitosanitară maximă pentru arbori, respectând prevederile în domeniu și recomandările de intervenție pe specii.

(2) Speciile de conifere pot suferi intervenții prin tăieri de întreținere doar în situația în care exemplarul prezintă ramuri uscate la baza coroanei, acestea îndepărtându-se prin tăierea la nivelul trunchiului. În afara acestor situații se interzice cu desăvârșire orice tip de intervenție în coroana arborilor și arbuștilor rășinoși.

Art. 39 (1) Lucrările curente de întreținere a vegetației care constau în intervenții în coroana arborilor și arbuștilor situați pe domeniul public și privat al municipiului

Bistrița se realizează planificat, de către DISB prin serviciul specializat. Acesta întocmește un grafic de intervenție prin care se va realiza o sectorizare a zonelor municipiului, precum și o planificare a perioadelor în care se vor efectua aceste activități.

(2) Se va avea în vedere ca în acest interval de timp să fie cuprinse toate cartierele municipiului Bistrița și localitățile componente iar lucrările să nu se repete mai devreme de 3 – 4 ani, evitându-se astfel degradarea arborilor ca urmare a intervențiilor agresive.

Art. 40 (1) Personalul care execută lucrările de tăiere sau intervenție în coronament trebuie să fie calificat și instruit în acest sens. Intervențiile în coroanele arborilor se vor efectua cu unelte și echipamente specifice și de calitate, cu respectarea tehnicilor, procedurilor și cerințelor Standardului ANSI A300 pentru îngrijirea arborilor (ISA:2023), Standardului European de Tăiere în Coroană Arborilor EAS 01:2021 și a legilor aplicabile.

(2) Zonele de intervenție vor fi marcate, în funcție de situație, cu garduri metalice, pioni de delimitare, panouri de atenționare și/sau benzi delimitatoare și de semnalizare. Acestea vor fi amplasate cu cel puțin 24 de ore înainte de intervenția pentru a permite informarea/atenționarea cetățenilor și eliberarea carosabilului/parcărilor.

Art. 41 (1) Tăierile în coroanele arborilor din aliniamentele stradale, sau de pe spațiul public sau privat al municipiului Bistrița și a localităților componente pot fi efectuate de către companiile care administrează rețelele edilitare aeriene, pe cheltuiala lor, doar cu avizul Comisiei de avizare infrastructura verde și cu asistență tehnică din cadrul DISB.

(2) În cadrul avizului se va menționa expres: “tăierile în coroană se vor executa doar de personal calificat, supervizat de către DISB, aplicându-se normele din Standardul ANSI A300 pentru îngrijirea arborilor (ISA:2023) și Standardul European de Tăiere în Coroana Arborilor (EAS 01:2021)”.

Art. 42 (1) Montarea/demontarea/amplasarea în vecinătatea arborilor (ex. Piața Centrală și zona pietonală) a diferitelor structuri pentru activități comerciale și de agrement se face cu respectarea prevederilor prezentului regulament, a ghidului

aferent și a altor prevederi contractuale sau avize/autorizații, fără a afecta pe loc sau în timp, în vreun fel rădăcinile, trunchiul și ramurile arborilor și arbuștilor.

(2) La încetarea contractului, infrastructura verde și alveolele stradale se vor aduce la starea inițială.

Art. 43 Este interzisă depozitarea pe zonele verzi ale municipiului Bistrița a resturilor vegetale rezultate în urma operațiunilor de întreținere sau tăiere a arborilor și arbuștilor situați pe proprietatea privată a persoanelor fizice și juridice.

Art. 44 Toate resturile vegetale rezultate în urma operațiunilor de mentenanță realizate de DISB vor fi colectate și transportate pe platforme autorizate, în vederea transformării în compost, mulci și/sau tocătură.

CAPITOLUL IV

CONDIȚII DE AMENAJARE ȘI REAMENAJARE A INFRASTRUCTURII VERZI

Întreținerea infrastructurii verzi și verzi – albastre

Art. 45 Întreținerea infrastructurii verzi și verzi – albastre din municipiul Bistrița este asigurată de către proprietarii și administratorii legali a acestora. Aceștia vor lua măsuri de întreținere a elementelor de vegetație, de extindere a aliniamentelor și a perdelelor de protecție din arbori și arbuști.

Art. 46 Lucrările de întreținere specifice fiecărui sezon, amenajarea și reamenajarea infrastructurii verzi și verzi – albastre aparținând domeniul public și privat al municipiului Bistrița prin intervenții de tăiere în coroană, plantări de arbori, arbuști, plante perene, bienale sau anuale precum și prin gazonări se realizează de către DISB și/sau prin externalizarea serviciilor către operatori de servicii specializate aflați în relații contractuale cu DISB și/sau Primăria municipiului Bistrița, în scopul conservării fondului plantat existent, completării și extinderii acestuia.

Art. 47 La înființarea gardurilor vii se vor utiliza specii ornamentale recomandate pentru amenajări peisagistice, care rămân verzi pe tot parcursul anului, precum laurul englezesc (*Prunus laurocerasus*), adaptate condițiilor pedoclimatice locale și compatibile cu destinația zonei verzi. Nu se vor planta specii care în sezonul rece își pierd frunzele.

Art. 48 În scopul implicării directe a cetățenilor municipiului Bistrița în îmbunătățirea calității infrastructurii verzi și verzi – albastre, persoanele fizice și persoanele juridice interesate (agenți economici, instituții, ONG-uri, asociații de proprietari, etc) pot investi, din fonduri proprii, în întreținerea unor zone verzi aflate în proprietatea UAT municipiul Bistrița, cu respectarea condițiilor prevăzute la art. 49.

Art. 49 (1) Adoptia unei zone verzi, aparținând domeniul public al municipiului Bistrița, de către persoane fizice sau juridice, în vederea întreținerii se poate face numai în baza unui Acord de colaborare privind adoptia unei zone verzi (Anexa nr. 2 la prezentul regulament) încheiat cu Primăria municipiului Bistrița pe o perioadă de 12 luni, cu posibilitatea de prelungire cu alte 12 luni, având obligația păstrării destinației de zonă verde a suprafeței respective.

(2) Condițiile de încheiere a acordului de colaborare, pentru întreținerea și gospodărirea infrastructurii verzi și verzi – albastre aparținând domeniului public al municipiului sunt prezentate și în anexa 1 la regulament – Ghid privind administrarea, întreținerea, protecția, conservarea și dezvoltarea infrastructurii verzi din municipiul Bistrița.

Art. 50 (1) Plantările de material dendro-floricol în zonele amenajate de-a lungul aliniamentelor stradale, în alveolele stradale aferente arborilor și arbuștilor, în intersecții și sensuri giratorii se vor executa cu respectarea standardelor prevăzute de legislația în vigoare și a Ghidului privind administrarea, întreținerea, protecția, conservarea și dezvoltarea infrastructurii verzi din municipiul Bistrița.

(2) Spațiile libere vizibile din circulațiile publice vor fi tratate ca grădini de fațadă. Se va amenaja ca zonă verde cel puțin suprafața minimă stabilită de legislație pentru fiecare funcțiune.

Art. 51 (1) Activitățile privind extinderea infrastructurii verzi, verzi – albastre și a suprafețelor cu grad scăzut de retenție a căldurii cuprind următoarele categorii de lucrări, fără a fi limitative:

- a) plantarea arborilor de-a lungul străzilor, crearea de noi alinamente și parcuri;
- b) înființarea și dezvoltarea coridoarelor verzi (păduri tentaculare) care să acopere principalele zone pietonale și să lege punctele de interes ale orașului;
- c) înlocuirea materialelor convenționale (asfalt, beton, tartan) pentru drumuri, trotuare, alei sau spații de joacă cu variante care permit scurgerea rapidă și stocarea apei în sol precum pavajul permeabil sau pământul stabilizat.

(2) Activitățile privind întreținerea infrastructurii verzi și verzi – albastre publice cuprind următoarele categorii de lucrări, fără a fi limitative:

- a) întreținerea arborilor prin operațiuni specifice conform standardelor și de ameliorare a solului (ex. aplicarea de compost/îngrășământ, decompactare etc);
- b) întreținerea arbuștilor (inclusiv garduri vii) prin tăieri pentru stimularea înfloririi și prevenirea îmbătrânirii în cazul arbuștilor floriferi și pentru îndesire și echilibrarea formei în cazul arbuștilor cu frunze persistente. Speciile rășinoase nu se taie, cu excepția celor care suportă tunderea;
- c) întreținerea plantațiilor prin lucrări de plivit, afânare, udare sol la toate categoriile de plantații, așternerea de mulci, completarea substratului vegetal;

d) tunderea uniformă a vegetației ierboase, evitându-se vătămarea arborilor și arbuștilor în zona coletului (lovirea scoarței cu dispozitivele de cosire);

e) acțiuni preventive, curative, metode biologice și metodologii integrate de aplicare a tratamentelor fitosanitare împotriva bolilor și dăunătorilor, în baza prognozelor și avertizărilor emise de unitățile fitosanitare pentru protecția plantelor;

f) administrarea de îngrășăminte (cu predilecție naturale) atât la vegetația erbacee (plante anuale, bienale, perene) cât și la cea lemnoasă (arbori, arbuști), precum și pe suprafețele înierbate, în funcție de caracteristicile fizico – chimice ale solului și cele fiziologice ale plantelor;

g) defrișarea vegetației spontane invazive;

h) scarificarea manuală și/sau mecanizată a zonelor înierbate;

i) supraînsămânțarea suprafețelor înierbate, lucrare necesară pentru refacerea compoziției specifice, în condiții de temperatură și umiditate adecvate;

(3) Pentru o întreținere eficientă zonele verzi vor fi amenajate astfel încât să permită accesul echipamentelor mecanizate de întreținere.

(4) Întreținerea zonelor verzi se va face ținând cont de următoarea prioritizare: parcuri, locuri de joacă, zone verzi aferente bulevardelor și străzilor principale, spațiile verzi aferente condominiilor și zonelor de locuit în comun etc.

(5) Instituțiile de învățământ preșcolar și școlar, precum și instituțiile publice de pe raza municipiului Bistrița, au obligația de a-și întreține zonele verzi aferente instituției, după obținerea în prealabil a avizului și ulterior a autorizației de intervenție din partea Comisiei de avizare pentru infrastructura verde din cadrul DISB .

(6) Parcul cu Peri Seculari, Parcul Dendrologic și alte infrastructuri verzi asemănătoare vor fi tratate ca parcuri de studiu didactic, unde arborii și vegetația trebuie să se dezvolte în cadrul lor natural, lucrările de întreținere și cosire făcându-se doar de-a lungul aleilor și căilor de acces, 50-100 cm, stânga/dreapta.

CAPITOLUL V

ASIGURAREA INTEGRITĂȚII ȘI DEZVOLTAREA INFRASTRUCTURII VERZI

Art. 52 Administrația locală acționează în vederea asigurării integrității elementelor cadrului natural, indiferent de deținători, în sensul protejării și conservării infrastructurii verzi și verzi – albastre din municipiul Bistrița.

Art. 53 Infrastructura verde și verde – albastră publică este accesibile pentru odihnă, studiu, observarea naturii și pentru desfășurarea activităților sociale și educaționale, terapeutice, culturale, și sportive. Evenimentele organizate pe zonele verzi se autorizează în prealabil de Primăria Municipiului Bistrița.

Art. 54 (1) Construcțiile, lucrările și amenajările executate fără autorizație de construire pe infrastructura verde și verde – albastră aferentă domeniului public și privat al municipiului, se desființează, pe cale administrativă de către DISB fără emiterea unei autorizații de desființare și pe cheltuiala contravenientului. Refacerea infrastructurii verzi afectată și aducerea la starea inițială se realizează prin grija DISB.

(2) Lucrările de intervenție asupra infrastructurii verzi și verde – albastră, respectiv: extrageri, tăieri, plantări, transplantări, tăieri de formare, întreținere și regenerare, și/sau de profilaxie, fără limitarea la acestea, se fac pe baza unui Plan anual de gestionare a vegetației a cărui elaborare este în sarcina DISB. Prin excepție, în cazul situațiilor de calamități naturale, de siguranța populației, de siguranță națională, de investiții de interes național, precum și a celor determinate de evenimente imprevizibile sau cu caracter excepțional, lucrările de intervenție asupra infrastructurii verzi se realizează pe baza unui proces verbal de constatare.

Art. 55 (1) Proprietarii imobilelor au obligația de a întreține zona verde aflată între proprietate și drum/trotuar, prin lucrări de îndepărtare a buruienilor de la baza gardurilor/zidurilor, precum și lucrări de cosit, greblat.

(2) Sunt excluse lucrările de intervenție în coroană și tăierea arborilor/arbuștilor situați pe domeniul public și privat al municipiului Bistrița, precum și lucrările de plantare material dendrologic și floricol, cu excepția celor efectuate de DISB și/sau prin externalizarea serviciilor, de către operatori de servicii specializate aflați în relații contractuale cu DISB și/sau Primăria municipiului Bistrița.

Art. 56 Intervențiile pe zonele verzi sau în vecinătatea acestora (care au impact potențial asupra lor): amenajarea căilor de acces în locuințele colective, amenajarea de parcări, amplasarea echipamentelor, săpăturile executate pentru înlocuirea sau repararea de conducte, refacerea străzilor, diversele reparații și intervenții la rețelele edilitare subterane, aplicare de tartan sau alte suprafețe sintetice se vor executa numai după obținerea avizului emis de Comisia avizare pentru infrastructura verde din cadrul DISB, care procedează ulterior la predarea amplasamentului și efectuarea recepției după intervenții sau la terminarea lucrărilor pe zonele verzi.

Art. 57 Lucrările de refacere a zonelor verzi afectate de intervenții la rețelele aflate pe domeniul public vor fi efectuate de autorul/beneficiarul intervenției, direct sau prin intermediul altor operatori autorizați, în baza unui contract încheiat anterior solicitării autorizației de intervenție și sub coordonarea membrilor Comisiei de avizare pentru infrastructura verde.

Art. 58 (1) Zonele verzi afectate de săpături sau decopertări vor fi aduse la starea inițială, prin folosirea de sol fertil, în strat de minim 50 de cm. Nu se acceptă balast, pietre sau alte materiale în zonele verzi.

(2) În cazul în care pe amplasamentul afectat de săpătură există aliniamente de copaci, pentru a nu le afecta integritatea, lucrările efectuate în apropierea acestora se vor executa manual sau prin aplicarea de tehnologii minim invazive conform instrucțiunilor detaliate din Ghidul privind administrarea, întreținerea, protecția, conservarea și dezvoltarea infrastructurii verzi din municipiul Bistrița.

(3) Proiectarea și executarea pe proprietate privată de construcții noi, în imediata vecinătate a infrastructurii verzi și verzi – albastre aflate în proprietatea publică și privată a municipiului Bistrița va ține cont de arborii/arbuștii existenți (arbori/arbuști solitari, în grup sau aliniament) astfel încât să nu fie afectați în nici un fel de executarea lucrărilor sau să fie necesară vreo intervenție la sistemul radicular, trunchi sau coronament pentru desfășurarea/finalizarea/predarea lucrărilor și/sau a construcțiilor .

Art. 59 (1) Infrastructura verde și verde – albastră a municipiului poate fi folosită pentru activități speciale, evenimente culturale, sportive și recreative, expoziții,

proiecții și alte activități similare de persoane fizice, asociații sau instituții, în următoarele condiții:

- a) pe baza unei cereri scrise adresate primăriei și obținerea unei autorizații valabile în acest sens;
- b) cu respectarea programului de utilizare aprobat și a capacității zonei verzi;
- c) în conformitate cu normele de siguranță, ordine publică și protecția mediului.

(2) Infrastructura verde și verde – albastră a municipiului poate fi folosită pentru activități comerciale, amplasarea de standuri de vânzare temporară, chioșcuri sezoniere, vânzări ambulante, food-truck, comerț mobil sau filmări și fotografii de natură profesională de către persoane fizice, juridice sau asociații, în următoarele condiții:

- a) pe baza unei cereri scrise adresate primăriei (zonă vizată, program de lucru, echipamente utilizate) și obținerea unei autorizații valabile în acest sens;
 - b) cu respectarea programului de utilizare aprobat și a capacității zonei verzi;
 - c) în conformitate cu normele de siguranță, ordine publică și protecția mediului.
- Filmările și fotografiile pentru uz personal sunt permise, cu condiția să nu deranjeze publicul sau să blocheze accesul în zonele comune.

(3) Infrastructura verde și verde – albastră a municipiului poate fi folosită pentru activități de publicitate, campanii promoționale sau activități de marketing de către persoanele fizice, juridice sau asociații, în următoarele condiții:

- a) pe baza unei cereri scrise adresate primăriei și obținerea unei autorizații valabile în acest sens;
- b) cu respectarea programului de utilizare aprobat și a capacității zonei verzi;
- c) afișarea de materiale publicitare, bannere/panouri doar în locurile desemnate;
- d) în conformitate cu normele de siguranță și de protecție a mediului.

(4) Infrastructura verde și verde – albastră a municipiului poate fi folosită pentru organizarea de picnicuri de grup, în zone special amenajate, de către persoanele fizice, juridice sau asociații, în următoarele condiții:

- a) pe baza unei cereri scrise adresate primăriei și obținerea unei autorizații valabile în acest sens;
- b) cu respectarea programului de utilizare aprobat și a capacității zonei verzi;
- c) în conformitate cu normele de siguranță, ordine publică și protecția mediului.

(5) Infrastructura verde și verde – albastră afectată în urma unor evenimente organizate sau activități speciale, se aduce la starea inițială sau dacă este cazul se amenajată/reamenajată de către DISB, pe cheltuiala organizatorilor aflați în culpă. Organizatorii vor efectua în mod obligatoriu, în regie proprie sau prin servicii externalizate, înainte de predarea infrastructurii verzi utilizată, inclusiv operațiuni de salubritate și igienizare a zonei utilizate, prin separarea deșeurilor la sursă, în recipiente speciale.

(6) Infrastructura verde și verde – albastră a municipiului poate fi folosită pentru accesul animalelor de companie, în următoarele condiții:

a) animalele de companie trebuie ținute permanent în lesă astfel încât să nu deranjeze alte persoane, să nu le provoace nici un risc sau disconfort sau să pună în pericol siguranța lor, asumându-și responsabilitatea pentru comportamentul animalului de companie;

b) accesul este autorizat doar în zonele verzi fără spații de joacă pentru copii și în anumite parcuri special înființate și semnalizate;

c) proprietarii sunt obligați să curețe imediat dejecțiile animalelor de companie;

d) este autorizat accesul câinilor de asistență pentru persoanele cu dizabilități în toate zonele verzi, ținute permanent în lesă sau ham, vizibil identificați printr-un marcaj special, dacă nu provoacă un risc sau disconfort important altor vizitatori;

e) nu este permis pe zonele verzi accesul câinilor din categoria I și II (câini considerați periculoși).

(7) Infrastructura verde și verde – albastră a municipiului care include parcuri/scuaruri expoziționale, grădini urbane, comunitare și botanice, muzee în aer liber, pajiști cu arbori seculari, păduri de agrement și păduri-parc, coridoare ecologice, coridoare verzi-albastre și de protecție a cursurilor de apă și a lacurilor și altele asemenea, poate fi folosită fără a pune în pericol fauna și flora zonei, în următoarele condiții:

a) pentru plimbări pe jos, alergare și plimbare cu bicicleta pe drumurile și potecile marcate;

b) pentru desfășurarea de cursuri și evenimente instructiv – educative în aer liber pentru tineri și adulți, observarea mediului natural, documentare foto-video fără scop comercial;

c) pentru monitorizarea, documentarea, studiarea biodiversității și a peisajului în vederea cercetării științifice, cu acordul prealabil a Comisiei de avizare pentru infrastructura verde;

d) pentru pășunat extensiv de întreținere și doar cu autorizarea prealabilă din partea Comisiei de avizare pentru infrastructura verde și a structurii de specialitate din cadrul Ocolului silvic al municipiului Bistrița.

Art. 60 (1) În timpul execuției lucrărilor autorizate de construcții sau reparații clădiri sau infrastructură, operatorii sunt obligați să ia toate măsurile de protejare a infrastructurii verzi și verzi – albastre adiacente zonei de lucru, a rădăcinilor, tulpinilor și ramurilor arborilor și a tuturor elementelor de vegetație plantate, precum și igienizarea acestor zone pe tot parcursul execuției lucrărilor și la finalizarea acestora.

(2) Nu se vor autoriza de către direcțiile/serviciile de specialitate din cadrul primăriei lucrări de afișare bannere stradale sau alte forme de promovare, care folosesc arborii sau crengile acestora ca structuri de ancorare indiferent de modul și tehnica de prindere (cabluri, benzi de oțel sau material textil, protecții din materiale diferite).

Art. 61 (1) Autoritățile administrației publice locale, proprietarii sau deținătorii de terenuri, beneficiarii lucrărilor de construcții, administratorii drumurilor publice, cursurilor de apă și lacurilor au următoarele obligații:

a) de a menține starea de sănătate fitosanitară a vegetației din zonele verzi, prin realizarea măsurilor de prevenire a răspândirii și de combatere a bolilor și dăunătorilor plantelor și prin măsuri de carantină, sub directă îndrumare și controlul de specialitate al unităților fitosanitare pentru protecția plantelor și pentru protecția mediului. Se vor utiliza cu predilecție substanțe biodegradabile și cu impact minim asupra sănătății populației, biodiversității și a mediului natural;

b) de a solicita sprijinul instituțiilor de ordine publică abilitate conform legii în vederea protejării infrastructurii verzi, a dotărilor specifice și a mobilierului urban specific;

c) să desfășoare lucrări de prevenire, combatere și distrugere a buruienii ambrozia (*Ambrosia artemisifolia*) precum și a oricăror specii invazive alohtone (conform fișei de identificare specii din managementul speciilor invazive din România) pentru evitarea instalării și răspândirii vegetației adventive invazive și eliminarea ei în cazul prezenței pe terenurile intravilane sau extravilane. Se vor executa lucrări de întreținere a terenurilor prin cosire, smulgere, erbicidare sau alte metode specifice. Aceste măsuri se mențin până la sfârșitul perioadei de vegetație.

(2) Administratorii căilor ferate au obligația de a întreține zonele de terasament, terenurile și imobilele aflate în proprietatea și/sau administrarea lor, cu predilecție a vegetației și arborilor de pe amplasamente.

(3) Administratorii cursurilor de apă au obligația de a întreține cursul minor al apelor și malurile aflate în proprietatea și/sau administrare, urmărind cu predilecție igiena și controlul vegetației.

CAPITOLUL VI

CONTRAVENȚII ȘI SANCTIUNI

Art. 62 Persoanele fizice și juridice au obligația de a respecta prevederile actelor normative în vigoare, Regulamentul privind stabilirea normelor locale de administrare, întreținere, protecție, conservare și dezvoltare a infrastructurii verzi din Municipiul Bistrița și localitățile componente și Ghidul care reglementează administrarea, întreținerea, protecția, conservarea și dezvoltarea infrastructurii verzi din municipiul Bistrița și localitățile componente, încălcarea acestor prevederi putând atrage răspunderea civilă, contravențională sau penală a vinovatului, după caz.

Art. 63 (1) Constituie contravenții și se sancționează cu amendă între 2.000 și 2.500 lei pentru persoanele fizice și persoanele juridice săvârșirea următoarelor fapte:

a) executarea unor lucrări edilitar – gospodărești care pot afecta în orice fel infrastructura verde și verde – albastră, fără aprobarea Comisiei de avizare pentru infrastructura verde și fără plata anticipată, cu titlu de garanție, a contravalorii lucrărilor de refacere a zonei verzi;

b) amplasarea temporară sau definitivă, neautorizată, de corpuri străine (obiecte, materiale, echipamente de orice tip) fixe, mobile sau suspendate, prin orice mijloace, pe sol, în vecinătatea tulpinii arborelui, în zona critică de protecție a rădăcinilor (ZCPR) și perimetrul liniei de picurare, pe trunchiul sau crengile arborilor/arbuștilor (ex. firide/sisteme de alimentare cu energie electrică, sisteme audio/video, sisteme de iluminat ambiental sau decorativ, diferite structuri indiferent de folosință, formă, dimensiune sau material, suporti, indicatoare, reclame, sârme/cabluri/sfori, bannere, rastele, bățătoare, uscătoare, etc);

c) depozitarea temporară sau definitivă, neautorizată, precum și abandonarea pe infrastructura verde și verde – albastră publică sau aflată în administrare a materialelor de construcții (ex. tuburi, cabluri, țevi, stâlpi, pavaje, borduri, beton, asfalt, var, ciment, indicatoare, schele, elemente de semnalizare a lucrărilor etc);

d) ocuparea infrastructurii verzi și verzi – albastre cu următoarele obiecte, fără a se limita la acestea: utilaje, caroserii, remorci, rulote, autovehicule, anvelope auto, mărfuri, tonete, mese, grătare, materiale de construcții, decorațiuni de orice fel, biciclete, mopede, trotinete, motocicletă, garaje, uscătoare pentru rufe, garduri metalice, etc.

e) degradarea infrastructurii verzi, verzi – albastre și a elementelor de vegetație (arbori, arbuști, etc) ca urmare a activităților de reparare, depozitare, oprire/staționare, exploatare, manevrare a utilajelor, echipamentelor sau dispozitivelor, inclusiv a recipienților care conțin/au conținut substanțe toxice, periculoase/explozive, radioactive, inflamabile, ulei, carburanți;

f) călcarea/tasarea terenurilor verzi înierbate sau amenajate cu vegetație cu orice mijloc de deplasare/utilaj motorizat (autovehicule, biciclete, role, plăcile de skateboard, giropodele, trotinetele, scutere, ATV, motociclete), excepție fac utilajele care execută intervenții/lucrări autorizate de întreținere a infrastructurii verzi ;

g) distrugerea, deteriorarea și/sau vandalizarea prin orice mijloace și în orice formă (scriere, vopsire, graffiti, murdărire, zgâriere, rupere, tăiere, demontare, mutare) a mobilierului urban (bănci, coșuri pentru gunoi, stâlpi ornamentali, jardiniere, etc), a indicatoarelor, panourilor informative, stâlpilor, plăcilor, semnelor de marcaj și delimitare aferente infrastructurii verzi, verzi – albastre și traseelor de vizitare;

h) nerespectarea condițiilor de semnalizare a zonelor de intervenție în cadrul infrastructurii verzi și verzi – albastre cu garduri metalice, pionii de delimitare, panouri de atenționare și/sau benzi delimitatoare și de semnalizare, mutarea sau deteriorarea acestora;

i) nerespectarea obligației de salubritate și igienizare a infrastructurii verzi și verzi – albastre de către prestatori, operatori și constructori, pe tot parcursul activităților/lucrărilor derulate, conform prevederilor contractuale;

j) împrejmuirea terenurilor încadrate ca zone verzi, fără autorizație;

k) schimbarea destinației terenurilor încadrate ca zone verzi aferente domeniului public și privat al municipiului și a celor aflate în administrare;

l) gravarea sau vopsirea trunchiului și/sau ramurilor arborilor și arbuștilor;

m) camparea neautorizată pe zonele verzi;

n) cățăratul în arbori și arbuști fără aviz;

o) utilizarea infrastructurii verzi și verzi – albastre pentru adăparea și hrănirea animalelor fără stăpân și a animalelor sălbatice în afara zonelor special amenajate;

p) satisfacerea nevoilor fiziologice umane și/sau animale pe zonele verzi;

r) vătămarea, deteriorarea sau lovirea tăierea arborilor/arbuștilor în zona coletului și a rădăcinilor, decojirea rădăcinilor, trunchiului și ramurilor, indiferent de modalitate (ex. lovirea scoarței cu dispozitive de cosire sau alte mijloace mecanice, prin intermediul animalelor de companie deținute sub orice formă);

s) injectarea de substanțe toxice/petroliere în arbore, arderea rădăcinilor, trunchiului sau ramurilor arborilor/arbuștilor verzi sau uscați;

ș) executarea lucrărilor de plantare/transplantare, tăiere și/sau intervenție în coroana arborilor și arbuștilor de pe domeniul public și privat al municipiului și/sau terenurile/zona verde aflate în administrare, fără aviz și autorizație din partea Comisiei de avizare pentru infrastructura verde din cadrul DISB;

t) însușirea, fără aprobarea DISB, a arborilor, arbuștilor și crengilor acestora doborâți de fenomene naturale sau tăiați în cadrul unor lucrări specifice;

ț) deteriorarea, indiferent de modalitate a fâșiilor plantate/îmierbate, a alveolelor și scuarurilor stradale aferente arborilor și arbuștilor, precum și reducerea dimensiunilor acestora;

u) deteriorarea oricăror componente care formează infrastructura verde și verde – albastră a municipiului și a localităților componente prin uscarea acestora cu bună știință sau în mod intenționat;

v) spălarea autoturismelor, autoutilitarelor, utilajelor, echipamentelor sau a altor obiecte pe zona verde, în parcuri, scuaruri, în albia minoră și pe malurile apelor;

x) cosirea fără aviz/autorizație a terenurilor încadrate ca zona verde;

y) neîntreținerea sau întreținerea necorespunzătoare a zonelor verzi dintre limita de proprietate și marginea drumului prin lucrări de îndepărtare a vegetației spontane de la baza gardurilor/zidurilor, precum și lucrări de cosit, greblat;

z) neîntreținerea sau întreținerea necorespunzătoare de către administratorii căilor ferate a zonelor de terasament, terenurilor și imobilelor aflate în proprietatea și/sau administrarea lor, cu predilecție a vegetației și arborilor de pe amplasamente;

w) neîntreținerea sau întreținerea necorespunzătoare de către administratorii cursurilor de apă a albiei minore, a terasamentelor, digurilor, pragurilor de fund, a terenurilor și imobilelor aflate în proprietatea și/sau administrarea lor, cu predilecție a vegetației și arborilor de pe amplasamente, precum și gestionarea deșeurilor;

aa) colectarea din infrastructura verde și verde – albastră a plantelor aromatice și a vegetației ierboase, semințelor, mușchilor, lichenilor dacă aceasta nu se face în scop educativ sau științific;

ab) perturbarea intenționată în cursul perioadelor de reproducere, creștere, hibernare și migrațiune a faunei sălbatice, capturarea, vătămarea și uciderea animalelor sălbatice prin orice metode, colectarea ouălor;

ac) eliberarea și abandonarea animalelor sălbatice și/sau domestice, introducerea și/sau plantarea speciilor de plante alogene invazive, cu precădere a speciilor invazive de interes european.

(2) În cazul în care se impune, pentru contravențiile menționate la art. 63 alin. (1) pe lângă amendă, se va stabili și sancțiunea complementară de “desființare a

lucrărilor și aducerea terenului la starea inițială”, cu termen maxim de finalizare 15 zile calendaristice de la data întocmirii procesului verbal de contravenție.

(3) Contravenientul poate achita, în termen de cel mult 15 zile de la data înmânării sau comunicării procesului-verbal, jumătate din minimul amenzii prevăzute în actul normativ, agentul constatatator făcând mențiune despre această posibilitate în procesul-verbal.

Art. 64 (1) Protejarea infrastructurii verzi, verzi – albastre și a dotărilor specifice este asigurată de administratorii legali precum și prin intermediul instituțiilor de ordine publică abilitate de lege.

(2) Acestea sunt obligate să acorde ajutorul solicitat de proprietarii și administratorii infrastructurilor verzi și verzi – albastre în vederea prevenirii și combaterii acțiunilor ilicite de deteriorare sau distrugere a obiectivelor și a vegetației din zonele verzi.

Art. 65 (1) Constatarea contravențiilor și aplicarea sancțiunilor contravenționale prevăzute în Regulamentul privind stabilirea normelor locale de administrare, întreținere, protecție, conservare și dezvoltare a infrastructurii verzi din Municipiul Bistrița și localitățile componente se face de către agenții constatatatori din cadrul Poliției Locale, conform prevederilor legale în vigoare și de personalul împuternicit de către Primarul Municipiului Bistrița.

(2) Procedura constatării contravențiilor și aplicarea sancțiunilor se completează cu prevederile OG nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, cu modificările și completările ulterioare.

(3) În cazul în care fapta contravențională a generat un prejudiciu material, se va face mențiunea în procesul verbal de constatare și sancționare a contravenției iar ulterior comunicării procesului verbal de constatare și sancționare a contravenienților, DISB comunică valoarea prejudiciului material conform prevederilor Anexa 4 – Cuantumul despăgubirilor pentru pagube pricinuite prin săvârșirea contravențiilor.

(4) În situația în care, prin săvârșirea contravenției s-a produs un prejudiciu material, acesta se recuperează, potrivit dispozițiilor dreptului comun, de către partea vătămată.

(5) Contravenienții sunt obligați să suporte costurile necesare remedierii prejudiciilor materiale produse prin încălcarea Regulamentului privind stabilirea normelor locale de administrare, întreținere, protecție, conservare și dezvoltare a infrastructurii verzi din Municipiul Bistrița și localitățile componente și consemnate ca atare în procesul verbal de constatare și sancționare a contravenției ori anexele la acesta.

Art. 66 În cazul în care contravenientul nu respectă obligația de a înlătura situația creată prin săvârșirea contravenției, organul constatatator poate aplica în mod repetat, după împlinirea termenului dat, la care contravenientul nu se conformează, o nouă amendă pentru contravenția săvârșită. La societățile comerciale și instituții, sancțiunea se aplică persoanei juridice. În cazul persoanelor juridice aflate în stare de organizare, insolvență sau faliment sancțiunea va fi aplicată administratorului special, administratorului judiciar sau lichidatorului judiciar, după caz.

Art. 67 (1) Procesele verbale de constatare și sancționare a contravențiilor se comunică, în copie, de către Poliția Locală către DISB în termen de 5 zile calendaristice cu mențiunea expresă de producere sau nu a unui prejudiciu material.

CAPITOLUL VII

DISPOZIȚII FINALE

Art. 69 Regulamentul privind stabilirea normelor locale de administrare, întreținere, protecție, conservare și dezvoltare a infrastructurii verzi din Municipiul Bistrița și localitățile componente intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial Local, după aprobarea lui prin Hotărâre de Consiliu Local.

Art. 69 La data intrării în vigoare a prezentului regulament se abrogă orice alte dispoziții contrare acestuia.

**GHID privind administrarea, întreținerea, protecția, conservarea și dezvoltarea
infrastructurii verzi din municipiul Bistrița și localitățile componente**

Capitolul 1. Lucrări de întreținere a infrastructurii verzi

Capitolul 2. Lucrări de plantare, tăiere și intervenții în coroana arborilor și arbuștilor

2.1 Linii directe pentru plantarea arborilor și arbuștilor

2.1.1 Distanța de plantare între trunchiul arborilor pentru o dezvoltare optimă

2.1.2 Calitatea arborilor urbani

2.1.3 Arbori și arbuști recomandați pentru plantare

2.1.4 Solul și amendamente ale solului

2.1.5 Modalitatea de lucru cu arborii

2.1.6 Tutorii pentru arborii plantați

2.2 Acțiuni necesare după operațiunea de plantare

2.2.1 Udarea

2.2.2 Controlul buruienilor și lucrări de întreținere a stratului de mulci

2.2.3 Tăierile în timpul fazei juvenile ale arborilor

2.2.4 Managementul împotriva bolilor și a dăunătorilor

2.3 Intervenții în coroana arborilor

2.3.1 Cerințe și standarde necesare în procesul de intervenție în coroană

2.3.2 Reguli de intervenție în coroană

2.3.3 Tipuri de intervenții în coroană

2.3.4 Intervenția în coroană

2.4 Gestionarea vegetației arborescentă și arbustivă

2.4.1 Managementul vegetației arborescentă și arbustivă în intersecții și pe străzi

2.4.2 Tăierea și înlocuirea arborilor de pe domeniul public

2.4.3 Condiții generale în înlocuirea arborilor

2.4.4 Evaluarea de risc la arborii urbani

2.4.5 Creșterea gradului de siguranță

2.4.6 Lucrări de plantare a gardului viu

2.4.7 Întreținerea gardurilor vi

2.4.8 Informații privind protecția arborilor în cazul activităților de construcții, reparații, reabilitare pe domeniul public al municipiului Bistrița

Capitolul 3. Reguli de cosire zone înierbate

Capitolul 4. Reguli de plantare și întreținere a materialului floricol

4.1 Operațiuni specifice de pregătire a terenului pentru plantat

4.2 Lucrări de acoperire a solului prin realizarea de pajiști înierbate cu iarbă și flori sau gazon însămânțat

CAPITOLUL I.

LUCRĂRI DE ÎNTREȚINERE A INFRASTRUCTURII VERZI

Lucrările de amenajare, reamenajare și întreținere a infrastructurii verzi aparținând domeniului public și privat al municipiului Bistrița se execută de către Direcția de Infrastructură și Servicii Bistrița (prescurtat DISB) prin Serviciul Public Infrastructura Verde sau de către operatorii economici aflați în relații contractuale cu Primăria Municipiului Bistrița sau DISB.

Prin excepție, întreținerea spațiilor verzi aparținând domeniului public se poate realiza și de către persoane fizice sau juridice (asociații de proprietari, organizații neguvernamentale, instituții, societăți comerciale etc), în baza unui Acord de colaborare privind adopția unei zone verzi, încheiat între DISB și solicitant. Acordul, Anexa nr. 2 la Regulamentul privind stabilirea normelor locale de administrare, întreținere, protecție și dezvoltare a infrastructurii verzi din municipiul Bistrița (numit în continuare Regulament), se încheie pe o perioadă de 12 luni, cu posibilitatea de prelungire anuală, cu obligativitatea păstrării destinației inițiale a zonei verzi.

Solicitarea persoanelor fizice și juridice pentru întreținerea și gospodărirea unei zone verzi aparținând domeniului public al municipiului Bistrița, se depune la registratura DISB, scris sau online, cu număr de înregistrare și va fi însoțită de un Plan de amenajare propus de solicitant. Planul va prezenta situația actuală și cea propusă privind întreținerea vegetației, dotări existente și viitoare pe zona verde.

Departajarea solicitărilor, pentru același amplasament, se va face luând în considerare complexitatea activităților și nivelul de întreținere, acoperirea unei game cât mai largă de dotări și servicii peisagistice.

În cazul acceptării cererii, se va încheia între solicitant și DISB, un Acord de colaborare (anexa nr. 2) în care se prevăd drepturile și obligațiile fiecărei părți și link-urile către Regulamentul privind stabilirea normelor locale de administrare, întreținere, protecție și dezvoltare a infrastructurii verzi din municipiul Bistrița precum și al prezentului Ghid, la care se va anexa procesul verbal de predare – primire a spațiului verde și Planul de amenajare aprobat.

Zonele verzi pentru care a fost încheiat Acordul de colaborare, vor fi întreținute și dotate fără a se solicita municipiului Bistrița plata lucrărilor executate.

Activitățile de dotare și întreținere a zonelor verzi publice predate în baza unui Acord de colaborare privind adopția unei zone verzi vor fi monitorizate de către personalul serviciului de specialitate din cadrul DISB.

În scopul protejării și conservării infrastructurii verzi aparținând domeniului public al municipiului Bistrița, persoanele fizice și persoanele juridice, au următoarele obligații, fără a fi limitativ:

- a) să nu depoziteze și să nu arunce pe zonele verzi deșeuri reziduale/menajere, vegetale și/sau resturi animaliere, materiale provenite din săpături, ambalaje, combustibili, unelte, utilaje;
- b) să nu îmbăieze animalele de companie pe zonele verzi și să adune dejecțiile animalelor de companie de pe zonele verzi;
- c) să nu ardă resturile vegetale și menajere pe domeniul public;
- d) să respecte regulile de apărare împotriva incendiilor pe zonele verzi și să nu deterioreze infrastructura verde în urma lucrului iresponsabil cu focul;
- e) să nu ocupe cu construcții provizorii sau permanente – de orice fel, terenurile cu zonele verzi și să nu folosească în mod neautorizat aceste terenuri;
- f) să respecte cerințele privind proiectarea, construirea și darea în exploatare a obiectivelor pe zonele verzi;
- g) să nu desfășoare activități economice, de turism și agrement în zonele verzi, fără autorizare din partea organelor competente;
- h) să nu distrugă și să nu deterioreze trotuarele, aleile, pavajele, sistemele de irigații, instalațiile tehnice, mobilierul urban (bănci, coșuri pentru deșeuri stradale), panourile de informare – existente pe zonele verzi;
- i) să nu evacueze ape reziduale, produse chimice, deșeuri de producție, produse petroliere sau alte substanțe nocive, pe zonele verzi;
- j) să nu decoperteze litiera și să nu deterioreze stratul de sol fertil;
- k) să nu folosească zonele verzi în scopul pășunatului;
- l) să nu captureze sau să omoare animalele sălbatice protejate integrate ecosistemului infrastructurii verzi;
- m) să efectueze lucrări de tundere și greblare a ierbii în perioada martie – noiembrie, în funcție de condițiile climatice și gradul de dezvoltare a vegetației;
- n) să efectueze udarea materialului dendrologic și floricol existent: două intervenții/săptămână în perioada aprilie – mai și septembrie – octombrie, respectiv trei intervenții/săptămână în perioada iunie – august;
- o) să efectueze tunderea și întreținerea gardurilor vii clasice, cu scopul menținerii acestora la înălțimea standard de 150 cm. Pentru alte tipuri de garduri se va

menține înălțimea optimă în funcție de specie (pentru instrucțiuni de întreținere și plantare consultați capitolul 4).

p) să nu producă tăieri neautorizate sau vătămări ale coroanelor și trunchiurilor arborilor și arbuștilor, să mențină și să întrețină perdelele de vegetație și aliniamentele de protecție;

r) să nu deterioreze aranjamentele florale, zonele înierbate, mușuroaiele naturale, cuiburile de păsări și adăposturile altor animale sălbatice care nu constituie un pericol public dovedit (mamifere mici);

s) să nu producă deteriorări ale construcțiilor și instalațiilor utilitare și ornamentale existente pe zonele verzi;

t) să nu-și însușească în mod ilicit masa lemnoasă rezultată din tăierile de arbori urbani aferenți infrastructurii verzi;

u) să nu diminueze, să asigure integritatea, refacerea și îngrijirea zonelor verzi aflate în proprietatea sau administrarea lor;

v) să nu schimbe destinația terenurilor amenajate ca zone verzi prevăzute în planurile urbanistice;

Lucrările sezoniere de întreținere a infrastructurii verzi aparținând domeniului public al municipiului Bistrița, de către persoane fizice sau juridice, în baza Acordului de colaborare, se pot realiza:

a) în regie proprie, prin grija beneficiarului Acordului de colaborare încheiat cu DISB;

b) de către o societate specializată în activități de grădinărit și arhitectură peisagistică, în baza unui contract cu beneficiarul Acordului de colaborare.

Deșeurile vegetale rezultate în urma efectuării lucrărilor de întreținere a zonelor verzi publice de către utilizatori, persoane fizice/juridice care au obligații conform Acordului de colaborare sunt gestionate de către DISB.

Solicitantul, beneficiar al unui Acord de colaborare va depozita deșeurile vegetale rezultate în urma lucrărilor specifice (cosit, greblat frunze și crengi, tuns gard viu, plivit și prășit buruieni) pe amplasamentul zonei verzi pe care o întreține, cât mai aproape de calea publică.

Solicitantul, beneficiar al unui Acord de colaborare va înștiința în scris (email) în maxim 3 zile calendaristice (între orele 8-15) DISB în vederea ridicării deșeurilor vegetale, comunicând datele de identificare ale solicitantului, cantitatea deșeurilor și adresa amplasamentului

CAPITOLUL II.

LUCRĂRI DE PLANTARE, TĂIERE ȘI INTERVENȚII ÎN COROANA ARBORILOR ȘI ARBUȘTILOR

2.1 Linii directoare pentru plantarea arborilor și arbuștilor.

Plantarea de arbori în zonele urbane oferă multiple beneficii strategice, cum ar fi îmbunătățirea calității aerului, reducerea efectului de insulă de căldură urbană, susținerea biodiversității, creșterea valorii proprietăților și promovarea sănătății fizice și mentale în cadrul comunităților.

Momentul ideal pentru a planta un arbore este toamna, după ce copacii își pierd frunzele, sau primăvara devreme, înainte de înmugurire. În loc ca arborele să-și împartă energia între creșterea rădăcinilor și creșterea coronamentului, acesta se concentrează pe extinderea rădăcinilor sale fine și structurale cât mai mult posibil. Cu cât rădăcinile fine și structurale cresc și se stabilizează mai mult, cu atât rezultatele vor fi mai bune pentru coronamentul arborilor în următoarea perioadă de creștere.

Plantarea arborilor și arbuștilor, având în vedere condițiile climatice din municipiul Bistrița, se realizează în funcție de specii, în următoarele perioade ale anului:

- a) arbori și arbuști cu rădăcină nudă: 1 noiembrie – 31 martie;
- b) arbori și arbuști cu balot sau container: pe tot parcursul anului.

Aceste perioade pot să difere în funcție de condițiile climatice și de îngheț.

Înainte de orice planificare pentru realizarea unui aliniament de arbori sau arbuști se ține cont de prezența în zonă a rețelelor de utilități subterane și supraterane, aceasta determinând speciile și tipul de arbori și arbuști ce urmează a fi plantați.

Plantarea arborilor/arbuștilor se face doar pe baza unui Plan de plantare.

Distanțe verticale : Sol – Coronament

De la	Către	Distanță
Trotuar	Orice proiecție orizontală de pe acesta	2,5 m
Pistă biciclete	Orice proiecție orizontală de pe aceasta	3 m
Carosabil	Orice proiecție orizontală de pe acesta	4,5 m

Distanțe minime laterale: arbore – diferite elemente de infrastructură

De la	Către	Distanță
Ax central arbore	Bordură	1 m
Ax central arbore	Trotuar	1 m
Ax central arbore	Limita proprietăților private	1 m
Ax central arbore	Corp iluminat	1 m
Ax central arbore	Marginea drumului unde nu există bordură	2 m
Ax central arbore	Hidrant	2 m
Ax central arbore	Stâlpi utilitari	2 m
Ax central arbore	Utilități subterane	3 m

2.1.1 Distanța de plantare între trunchiul arborilor pentru o dezvoltare optimă a coroanei

- arbori de talie mare: 10 – 12 m
- arbori de talie mare spre mediu: 8 – 10 m
- arbori de talie medie spre mică: 6 – 8 m

În cazul înființării aliniamentelor stradale sau altor tipuri de aliniamente se va respecta distanța de plantare de 6 – 8 m (în funcție de speciile plantate), evitându-se pe cât posibil plantarea arborilor dovediți ca având potențial alergen în proximitatea zonelor intens populate.

Lățimile fâșiilor verzi situate în profilul transversal al drumului public, în funcție de felul plantației:

- pentru plantații de arbori urbani într-un șir: minim 2 m;
- pentru plantații de arbori urbani pe 2 șiruri: minim 6 m;
- pentru plantații de arbuști: minim 2 m;
- pentru iarbă și flori minim: 1 m.

2.1.2 Calitatea arborilor urbani

Arborii urbani aprobați pentru plantare trebuie să îndeplinească minim standardele industriei (ex. Normativa SR 5971/2004 sau materialul Tree Detailing – Michael Littlewood, 1988) iar în condiții justificate pot fi superioare, respectându-se principiul proporționalității (ex. circumferința tulpinii la 1 m înălțime de colet, în cazul materialului săditor foios, poate să fie de 18 – 22 cm). Arborii cu vârfurile rupte sau tăiate, trunchiurile rănite circular, care prezintă leziuni ale ramurilor care nu pot fi corectate cu ajutorul unor tăieri minore sau cu rădăcinile vătămate, nu sunt acceptați.

Pentru a fi plantați pe teritoriul municipiului Bistrița și a localităților componente arborii urbani trebuie să îndeplinească standardele legale, context în care se va ține cont și de următoarele aspecte:

- pentru stabilirea circumferinței tulpinii unui arbore măsurătorile se fac la 1 m înălțime de la colet;
- tulpina trebuie să fie dreaptă, iar inserția primelor ramuri ale coroanei să fie la înălțimea de 2 – 2,5 m de la nivelul coletului (cu excepția speciilor columnare, fastigate sau alte specii la care această regulă nu se impune);
- înălțimea arborilor să fie cuprinsă între 4 – 6 m;
- coroana să fie bine formată și echilibrată;
- arborii să fie livrați în ghiveci sau cu balot de pământ;
- arborii să fie perfect sănătoși, fără boli și dăunători;
- arborii să fie însoțiți de certificate de calitate și proveniență, liberi de boli și dăunători.

2.1.3 Arbori și arbuști recomandați pentru plantare

Selectarea speciilor de arbori potrivite pentru plantare este crucială pentru succesul planurilor de plantare în zonele urbane. Trebuie selectați arbori bine adaptați mediilor urbane, cum ar fi cei care pot tolera și filtra poluarea, rezistenți la secetă și soluri contaminate/sărate, oferă o coroană densă cu un design ecologic și estetic specific. Speciile de arbori nativi adaptate la climatul local ar trebui prioritizate, deoarece sunt mai predispuse să prospere și să susțină fauna locală.

Atunci când se selectează specii de arbori, este important să se ia în considerare dimensiunea arborelui la maturitate, deoarece unele specii pot fi prea mari pentru zonele programate pentru plantare și pot provoca daune arborelui, clădirilor și infrastructurii.

Astfel, fără a fi limitativ, în municipiul Bistrița și localitățile componente se va planta:

- ✓ Mesteacăn (*Betula*) – ex. Mesteacăn argintiu (*Betula pendula*), Mesteacăn negru (*Betula nigra*);
- ✓ Frasin (*Fraxinus*) – ex. Frasin comun (*Fraxinus excelsior*);
- ✓ Plop (*Populus*) – ex. Plop alb (*Populus alba*), Plop negru (*Populus nigra*), Plop tremurător comun (*Populus tremula*), Plop cenușiu (*Populus canescens*);
- ✓ Salcie (*Salix*) – ex. Salcie albă (*Salix alba*), Salcie plângătoare aurie (*Salix sepulcralis*);

- ✓ Anin sau Arin (*Alnus*) – ex. Arinul negru (*Alnus glutinosa*), Arin alb (*Alnus incana*);
- ✓ Carpen (*Carpinus*) – ex. Carpen (*Carpinus betulus*), Carpen european (*Ostrya carpinifolia*);
- ✓ Stejar (*Quercus*) – ex. Gorun (*Quercus petraea*), Stejar (*Quercus robur*), Stejar roșu* (*Quercus rubra*), Stejar englezesc (*Quercus cerris*), Stejar de baltă (*Quercus palustris*), Stejar loquat (*Quercus rysophylla*);
- ✓ Arțar (*Acer*) – ex. Paltin de munte (*Acer pseudoplatanus*), Paltin de câmp (*Acer platanoides*), Jugastru (*Acer campestre*), Jugastru de Banat (*Acer monspessulanum*), Arțar roșu canadian* (*Acer rubrum*), Arțar Canadian* (*Acer platanoides*), Arțar argintiu* (*Acer saccharinum*), arțar trident (*Acer buergerianum*);
- ✓ Fag (*Fagus*) – ex. Fag (*Fagus sylvatica*);
- ✓ Tei (*Tilia*) – ex. Tei pucios (*Tilia cordata*), Tei argintiu (*Tilia tomentosa*); Tei cu frunză mare (*Tilia platyphyllos*), Tei comun (*Tilia europaea*), Tei Henry (*Tilia henryana*), Tei alb (*Tilia heterophylla*);
- ✓ Castan (*Aesculus*) – ex. Castan roșu ornamental (*Aesculus carnea Briotii*), castan sălbatic (*Aesculus hippocastanum*);
- ✓ Platan (*Platanus*) – ex. Platan englezesc (*Platanus acerifolia hispanica*), Platan occidental* (*Platanus Occidentalis*), Platan oriental* (*Platanus orientalis*);
- ✓ Salcâm** (*Robinia*) – ex. Salcâm (*Robinia pseudoacacia*), Salcâm galben (*Laburnum anagyroides*), Salcâm globular (*Robinia Pseudoacacia Umbraculifera*), Salcâm roșu (*Robinia margaretta*);
- ✓ Catalpa (*Catalpa*) – ex. Catalpa aurea (*Catalpa bignonioides aurea*), Catalpa de nord (*Catalpa speciosa*);
- ✓ Ulm (*Ulmus*) – ex. Ulm de câmp (*Ulmus minor*), Ulm de munte (*Ulmus glabra*), Ulm japonez (*Zelkova serrata*), Ulm alb european (*Ulmus leavis*), Ulm chinezesc (*Ulmus parvifolia*), Ulm caucazian (*Zelkova carpinifolia*);
- ✓ Pin (*Pinus*) – ex. Pin alb japonez (*Pinus parviflora*), Pin pitic (*Pinus mugo pumilio*), Pin comun (*Pinus sylvestris*), Pin negru (*Pinus nigra*), Pin umbrelă (*Pinus pinea*), Pin roșu japonez (*Pinus densiflora*);
- ✓ Ginkgo (*Ginkgo*) – ex. Arborele pagodelor (*Ginkgo Biloba*);
- ✓ Eucalipt (*Liquidambar*) – ex. Eucalypt American (*Liquidambar styraciflua*);
- ✓ Glădița sau Roșcovul sălbatic (*Gleditsia*) – ex. Glădița (*Gleditsia triacanthos*);
- ✓ Cireși ornamentali (*Prunus*) – ex. Cireș japonez* (*Prunus serrulata*);
- ✓ Caiși ornamentali (*Prunus*) – ex. Cais japonez* (*Prunus mume*), Cais asiatic* (*Prunus armeniaca*);
- ✓ Laur (*Prunus*) – ex. Laur englezesc (*Prunus laurocerasus*)

- ✓ Magnolia (*Magnoliaceae*) – ex. Magnolia safir (*Magnolia Saphira Borealis*), Magnolia roz (*Magnolia spectrum*);
- ✓ Tisa (*Taxus*) – ex. Tisa (*Taxus baccata*), Tisa fastigiata (*Taxus baccata fastigiata*);
- ✓ Tuia (*Thuja*) – ex. Tuia aurea (*Thuja orientalis aurea*), tuia (*Thuja occidentalis*);
- ✓ Chiparos (*Cupressus*) – ex. Chiparos Leylandii (*Cupressocyparis leylandii*), Chiparos de baltă (*Taxodium distichum*), Chiparos japonez (*Cryptomeria japonica*);
- ✓ Hibiscus (*Hibiscus*)
- ✓ Alun (*Corylus*) – ex. Alun (*Corylus avellana*), Alun turcesc (*Corylus colurna*);
- ✓ Soc (*Sambucus*) – ex. Soc negru (*Sambucus nigra*);
- ✓ Scoruş (*Sorbus*) – ex. Scoruş de munte (*Sorbus aucuparia*);
- ✓ Păducel (*Crataegus*) – ex. Păducel Lavalee (*Crataegus lavaleei*);
- ✓ Corn (*Cornus*) – ex. Corn comun (*Cornus mas*), Corn alb (*Cornus controversa*);

* specii alogene

** specii cu potențial invaziv minim

Se recomandă plantarea speciilor de tip *fastigiata* datorită structurii și a rezistenței la rupere.

2.1.4 Solul și amendamente ale solului

Atunci când alegem locații de plantare, este important să luăm în considerare factori precum accesibilitatea, lumina soarelui, volumul și calitatea solului disponibil. Copacii ar trebui plantați în zone ușor accesibile pentru întreținere, cu suficientă lumină solară, cu acces la apă și la un sol de calitate.

Pentru plantarea arborilor urbani se folosește un amestec de pământ special, care să ofere un echilibru între aerare, drenaj și capacitate de reținere a apei și nutrienților. Solul din mediul urban este adesea compactat și sărac în nutrienți, motiv pentru care este esențial să se folosească un substrat adecvat, special conceput pentru a face față acestor provocări.

Amendamente aduse solului cum ar fi compostul sau aplicarea de nutrienți, se folosesc adesea pentru locații noi de plantare. Aceste amendamente nu sunt obligatorii în aliniamente stradale sau zone verzi deja existente unde plantele s-au adaptat solului, dar sunt recomandate, dacă plantele nu s-au dezvoltat armonios sau suferă de modificări de ordin morfologic și fiziologic.

Utilizarea compostului în ameliorarea solurilor urbane sărace în nutrienți este o metodă care oferă multiple beneficii de mediu și economice. Compostarea comunitară locală (CCL), denumită și compostare comunitară de proximitate sau in situ, implică și mai multe avantaje, atât de natură economică și operațională, cât și educativă și comunitară. Dintre acestea, amintim:

- a) informează, educă și responsabilizează cetățenii și elevii;
- b) încurajează colaborarea și stimulează implicarea civică;
- c) contribuie la educarea populației și la preluarea unei părți din responsabilitatea de tratare a biodeșeurilor a UAT;
- d) tratare în proximitatea locului producerii deșeurilor, eliminând transportul;
- e) îmbunătățește colectarea separată la sursă a fracțiilor reciclabile, utilizând materiale naturale și o soluție low-tech;
- f) contribuie la reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră;

În cazuri bine documentate se poate utiliza și îngrășămintă cu eliberare lentă, special pentru arbori, pentru a asigura un aport constant de nutrienți, în special în primii ani. Îngrășământul se va administra prin injectare în sol sau direct în trunchiul arborilor, în nici un caz la suprafața solului.

Caracteristicile solului ideal pentru arborii urbani sunt:

- a) un amestec de nisip mediu și grosier (50–80%), pietriș de mici dimensiuni 10%, argilă (5–20%) și pământ fertil sau turbă (5–35%) este considerat ideal. Această textură/compoziție previne compactarea excesivă și asigură un echilibru optim între aerisirea solului, drenaj și retenția apei;
- b) solul trebuie să conțină între 4% și 6% materie organică (compost), în cazuri excepționale până la 15%, astfel se evită problemele de tasare. Astfel, se asigură un nivel optim de materie organică și nutrienți vitali, ajutând și la reținerea apei;
- c) menținerea unui sol necompactat în zonele din vecinătatea infrastructurii stradale, cum ar fi "solul structural", care combină agregate de piatră concasată cu sol argilos și un agent de lipire (hidrogel) pentru a crea o matrice rigidă care suportă încărcătura, dar lasă suficient spațiu pentru creșterea rădăcinilor;
- d) menținerea unui sol necompactat prin intervenții tehnice de decompactare și interzicerea accesului cu utilaje pe zonele verzi;
- e) pentru a facilita creșterea rădăcinilor, solul nu trebuie să conțină pietre mai mari de 2,5 cm.

Un amestec eficient pentru plantare include compost cu granulație fină cernut (oferă substanțele nutritive de bază), nisip grosier (îmbunătățește drenajul și aerarea), compost organic (asigură un aport constant de nutrienți) și pietriș horticol 1–6 mm (contribuie la stabilitatea structurală și la drenaj). Un volum mare de sol necompactat este absolut crucial pentru dezvoltarea corespunzătoare a arborilor urbani pe termen lung.

Groapa de plantare a arborilor trebuie să aibă o adâncime egală cu înălțimea balotului/ghiveciului și între 30-50 cm liberi de jur împrejurul balotului sau ghiveciului. Solul extras trebui să fie plasat ca amestec pentru plantare fără resturi, buruieni, gazon și pietre mai mari de 2,5 cm.

Mulcirea de face cu material biodegradabil tocat la dimensiuni între 1 și 3 cm iar stratul de mulci să fie așezat într-un strat gros de minim 10 cm, lăsând o distanță de 30-50 cm față de colet, în funcție de dimensiunea trunchiului. Mulciul este esențial pentru menținerea umidității în sol, împiedicarea creșterii buruienilor și protejarea arborelui în timpul cosirii vegetației.

Volumul și calitatea solului sunt absolut cruciale pentru succesul și longevitatea arborilor urbani, deoarece arborii necesită un sol bine drenat, bogat în nutrienți și necompactat care oferă spațiu pentru creșterea rădăcinilor, oxigen și apă, astfel încât să poată pătrunde adânc în sol.

Pentru a asigura o dezvoltare sănătoasă a rădăcinilor, se recomandă plantarea în straturi, mai degrabă decât folosirea unui singur tip de pământ:

a) stratul de subsol – se instalează un amestec de subsol, cu o grosime de aproximativ 30 cm;

b) stratul de suprafață - se adaugă un strat superior de pământ nutritiv, cu o grosime de cel puțin 30 cm;

Suprafețele dintre straturi trebuie mărunțite și amestecate pentru a se asigura o bună integrare și pentru a preveni compactarea.

2.1.5 Modalitatea de lucru cu arborii

Arborii trebuie manipulați astfel încât să se asigure protecție și sprijin complet sub balotul rădăcinii. Coletul rădăcinii trebuie poziționat imediat deasupra solului (a se evita acoperirea acestuia cu pământ). Arborele trebuie poziționat astfel încât coroana să se dezvolte optim în raport cu structurile din jur. Pentru transport și manipulare, umiditatea balotului trebuie să fie menținută redusă (pământ reavăn).

2.1.6 Tutorii și sisteme de protecție a trunchiului pentru arborii plantați

Tutorarea este necesară pentru toți arborii noi plantați. Ea se aplică pentru:

- a) a asigura stabilitatea la plantele înalte, înainte ca rădăcinile să fie suficient dezvoltate și utile pentru ancorare;
- b) a menține plantele în poziție verticală, în regiunile bătute de vânturi puternice;
- c) a crea o anumită protecție psihologică contra vandalismului.

Tutorii trebuie bine amplasați și legați cu mare atenție de plante pentru a nu vătăma arborii prin frecare, rănire, strangulare, etc. Benzile de legătură se vor verifica cel puțin o dată pe an și se vor repositiona dacă este cazul. Ca regula generală, pentru a evita vătămarea prin frecare a arborilor se vor folosi 3 tutori stabiliizați și legați pe diagonală, având planta în centru. Pentru arbori de talie mică și arbuști se pot folosi și 2 tutori stabiliizați și legați la baza plantei. În lipsa tutorilor plantele se balansează și înregistrează pierderi de creștere.

Tutorii trebuie să fie din lemn tratat de salcâm sau similar, drepti, rotunzi sau pătrați și ascuțiți în partea de jos. Ei se înfig 30-40 cm în solul nelucrat și nu trebuie să depășească o treime din înălțimea plantei. Primii 50 de cm din zona care intră în contact cu solul vor fi impermeabilizați cu vopsea sau ulei.

În cazul puieților cu balot la rădăcină, tutorii se pun la distanță de balot, pentru a nu distruge rădăcinile dezvoltate în balot. Tutorii se mențin 1 an și în cazuri excepționale 2-3 ani. Dacă se mențin mai mult timp, pot crea dependență arborilor.

Imediat după plantare, arborii/arbuștii cu trunchi, vor fi protejați în zona coletului împotriva acțiunilor mecanice (lovire cu șnurul de la cositoare) utilizându-se materiale și tehnici prietenoase cu mediul și care nu afectează dezvoltarea plantelor. Sistemele de protecție la colet vor fi adaptate/înlocuite pe parcursul timpului în funcție de dezvoltarea și dimensiunile trunchiului. Materialele și deșeurile depozitate intenționat sau accidental în sistemele de protecție vor fi înlăturate pentru a nu compromite dezvoltarea plantelor în zona coletului.

2.2 Acțiuni necesare după operațiunea de plantare

2.2.1 Udarea arborilor

Pentru supraviețuirea arborilor urbani nou plantați este obligatoriu să existe un grafic de udare, care trebuie respectat întocmai. Arborii se vor uda în lunile de vară și în timpul perioadelor de secetă mai des, până în mijlocul toamnei, iar dacă se răcește vremea – udările se răresc în funcție de speciile de arbori și a condițiilor de sol.

Udarea se face pe berma din jurul arborelui și/sau prin tubul instalat în jurul rădăcinii. În cazul arborilor nou plantați se pot folosi suplimentar și saci de udare. Dacă arborii suferă după plantare și frunzele se ofilesc, se încearcă și o îmbăiere a arborelui în totalitate.

Arborii nou plantați, incluzând speciile rezistente la secetă, sunt dependenți de o irigare suplimentară până la consolidarea lor (2 - 3 ani). În perioadele de căldură excesivă, vânt sau secetă există posibilitatea ca recomandările de udare, metoda sau cantitatea folosită să difere în funcție de compoziția solului, temperatură, vânt, perioade de precipitații fluctuante sau soluri cu un drenaj deficitar.

Udatul arborilor se realizează în următoarele condiții:

a) în cazul arborilor noi, în perioada de consolidare (1-3 ani) aceștia trebuie udați în profunzime, dimineața devreme. La fiecare udare se recomandă 15 litri pentru fiecare 2 cm diametru al trunchiului.

b) pe timp de secetă udatul se va face cu 20-40 l apă/exemplar.

Standardul minim de udare este următorul (pe luni de la plantare):

a) 1 – 3 luni în adâncime de 4 ori pe lună sau de câte ori este nevoie;

b) 4 – 6 luni în adâncime de 3 ori pe lună sau de câte ori este nevoie;

c) 7 – 12 luni în adâncime de 2 ori pe lună sau de câte ori este nevoie;

În cazul arbori maturi udatul se face o dată pe lună (în perioada iulie – septembrie) sau de câte ori este nevoie în perioadele secetoase.

2.2.2 Controlul buruienilor și lucrări de întreținere a stratului de mulci

Îndepărtarea buruienilor trebuie făcută de câte ori este nevoie în sezonul de creștere activă. Lucrările de întreținere/înlocuire a stratului de mulci sunt necesare pentru a menține umiditatea solului. Stratul de mulci este esențial și pentru protecția arborilor împotriva vătămării cauzate de cosit/tuns iarbă.

2.2.3 Tăierile în timpul fazei juvenile ale arborilor

Tăierile în timpul fazei juvenile a arborilor urbani trebuie limitate la tăierea lăstarilor de la baza tulpinii și de pe trunchi până la înălțimea coronamentului dorită în zonă, și îndepărtarea crengilor moarte sau crescute din portaltoi la varietățile altoite pentru o dezvoltare eficientă a coronamentului și a rădăcinii. Acest tip de îngrijire este încurajat și nu necesită aviz de toaletare, dar trebuie realizat doar de personal autorizat și calificat cu echipamente adecvate, bine ascuțite și dezinfectate.

2.2.4 Management împotriva bolilor și a dăunătorilor

În general în mediul urban populațiile de insecte și bolile afectează starea de sănătate a arborilor. În mod normal dacă populațiile de insecte ajung la un număr foarte mare acestea provoacă o stare de disconfort general arborelui. Dacă se constată că insectele sau anumite boli pot pune în pericol viața arborelui în urma unei analize de risc precum și a consultării specialiștilor în protecția plantelor, se vor lua măsurile necesare în acest sens.

Dacă DISB constată că un arbore sau mai mulți arbori aflați pe proprietate privată sunt afectați de boli și dăunători care se pot extinde și afecta arborii din jur, va informa instituțiile de profil.

2.3 Intervenții în corona arborilor

Aceste intervenții se efectuează în principal pentru corectarea coronamentului în vederea atingerii standardelor speciei, scopului pentru care au fost plantați și pentru punerea în siguranță a spațiului public. Intervențiile trebuie să minimizeze defectele structurale și să încurajeze creșterea naturală precum și dezvoltarea coroanei în spațiul disponibil.

Toate operațiunile de întreținere a arborilor trebuie efectuate doar de personal calificat, cu respectarea standardelor din domeniu și în baza unui Plan de intervenție. Se vor evita perioadele de căldură sau frig excesiv în timpul intervențiilor în coroană.

2.3.1 Cerințe și standarde necesare în procesul de intervenție în coroană

Proprietarii de terenuri au obligația de a lua măsuri de întreținere a arborilor situați în curți și incinte, ale căror crengi traversează limita de proprietate, ajungând pe domeniul public al municipiului, prin realizarea de acțiuni de corectare a coronamentului, conforme cu prevederile și standardele legale.

Efectuarea acestor operațiuni se realizează în scopul menținerii distanței optime față de rețelele aeriene din zonă, infrastructura construită, asigurarea vizibilității infrastructurii rutiere (corpuri de iluminat, indicatoare rutiere, etc) dar totodată trebuie să țină cont și de starea de sănătate a arborilor, coroborată cu promovarea unei creșterii cât mai naturale.

2.3.2 Reguli de intervenție în coroană

Intervențiile în coroana arborilor se avizează în urma unei evaluări prealabile, realizată de DISB, individual pentru fiecare arbore. Este admisă înlăturarea a cel mult 15% din coronamentul funcțional al arborilor maturi pe durata unui an calendaristic, cu o pauză de 3-5 ani între intervenții.

Nerespectarea avizului de intervenție duce la sancționare. Solicitantul avizului de intervenție în coroană este responsabil pentru orice formă de degradare a arborilor, ca urmare a nerespectării regulilor prezentate în acest ghid.

2.3.3 Tipuri de intervenții în coroană

Intervențiile în coroană se pot realiza doar pe arbori urbani maturi. Înainte de operațiunile de intervenție în coroană, personalul trebuie să fie familiarizat cu aceste tipuri de lucrări definite și descrise după cum urmează:

- a) curățarea coroanei:** îndepărtarea ramurilor moarte, în proces de uscare, bolnave, aglomerate, slab atașate, fără vigoare precum și a lăstarilor lacomi;
- b) rădirea coroanei:** procesul de îndepărtare a ramurilor (selectate în acest sens) pentru a crește gradul de penetrare a luminii, circulația aerului și reducerea greutateii;
- c) ridicarea coroanei:** procesul de îndepărtare a ramurilor inferioare pentru atingerea înălțimii optime a coroanei conform standardelor speciei și pentru asigurarea condițiilor optime de circulație;
- d) lucrări de restaurare a coroanei:** tăierile specifice care au ca scop principal refacerea structurii, formei și aspectului arborilor afectați de vandalism, fenomene meteorologice extreme sau care au suferit intervenții de tăiere agresive sau neconforme;
- e) reducerea coroanei:** reducerea înălțimii și/sau a extinderii coroanei (porțiunile care poartă frunzișul) unui arbore. Reducerea coroanei poate fi utilizată pentru a reduce stresul mecanic asupra ramurilor individuale sau asupra întregului arbore, pentru a-l face mai adaptat la mediul său apropiat sau pentru a reduce efectele umbririi și pierderii luminii etc. Intervenția constă în reducerea ramurilor din orice zonă, prin îndepărtarea a cel mult 1/3 din lungimea ramurilor secundare și a maxim 10% din diametrul coroanei și suprafața acoperită cu frunze. Excepție fac intervențiile de polardare, cu condiția ca acest proces să fie aplicat în baza unor planuri de intervenție aprobate de DISB, încă din prima etapă a vieții (3 – 5 ani de la plantare *in situ*).
- f) tăierile utilitare în coroană:** îndepărtarea unor ramuri pentru a preveni pierderea serviciilor de utilități și/sau avarierea echipamentelor. Intervențiile pentru crearea și menținerea distanței față de rețeaua electrică se vor realiza doar cu personal

calificat, echipament specific și cu informarea în prealabil a deținătorului rețelei și a DISB pentru obținerea avizului Comisiei de avizare pentru infrastructura verde.

2.3.4 Intervenția în coroană

Intervenția corectă și de calitate în coroana arborilor urbani, încă de la început, prelungește viața acestora, reduce gradul de intervenție și costurile de întreținere pe termen mediu și lung. Lucrările făcute la timp și în mod corect vor avea ca rezultat arbori mai sănătoși, cu mai puține ramuri cu potențial periculos și rădăcini afectate, în consecință mai siguri.

Se vor evita, pe cât posibil, tăierile de întreținere în timpul creșterii lăstarilor de primăvară, toamna înainte de intrarea arborilor în repaus vegetativ și în perioadele cu temperaturi extreme asupra arborilor cu scoarță subțire pentru a evita arsurile. La speciile de foioase (fără frunză în timpul iernii) intervențiile în coronament se recomandă a fi făcute cu predilecție în perioada noiembrie – februarie, dar se pot face tăieri oricând în timpul anului în cazuri justificate și la specii predispuse. La arborii care prezintă un risc ridicat pentru siguranța spațiului public și a populației se vor realiza intervenții în coroană în orice perioadă a anului.

În ceea ce privește întreținerea arborilor tineri este obligatoriu să se respecte următoarele reguli:

- a) intervențiile de formare și întreținere se vor realiza doar din anul 2 sau 3 după plantare, pentru a consolida structura arborelui și doar cu lucrări minimale de curățare a coroanei și trunchiului, la fiecare 2 – 4 ani;
- b) se va păstra forma inițială a coronamentului și înălțimea trunchiului, specifice speciei respective. Nu se va tăia vârful arborelui;
- c) distanța dintre ramurile principale trebuie menținută la aproximativ 45 cm;
- d) diametrul maxim al ramurii, în punctul unde se execută tăierea, nu trebuie să depășească 10 cm.

Pentru cazuri excepționale, când este necesară îndepărtarea crengilor / ramurilor cu diametru mai mare 10 cm, operațiunea de tăiere se realizează îndepărtat de trunchi, astfel încât pe ramura atașată de trunchi să mai existe o ramură ascendentă, intactă și vie, care să aibă minimum o treime din grosimea crengii tăiate.

În cazul intervențiilor de interes utilitar, acolo unde este cazul, tăierile se vor realiza respectând principiile minim invazive descrise în prezentul regulament. În cazurile arborilor al căror coronament, în anumite puncte, a întrepătruns instalațiile, se vor

tăia „la inel” acele crengi laterale care prezintă cel mai marcant inconvenient. Nu se vor secționa ramurile groase (> 5 cm în diametru), a căror direcție ascendentă le-a permis depășirea în înălțime a instalațiilor.

În cazul în care un arbore a fost mișcat ca urmare a unui impact, trebuie amânată orice intervenție în coroană până când lemnul mort devine evident sau rana se cicatrizează (în mod normal 1 – 3 ani de la lezare). În aceste cazuri se execută doar lucrări de curățare.

Este obligatorie analiza foliară anuală, cel puțin pe aliniamentele principale, și aplicarea unor cantități prescrise de humus sau mranită, sare potasică (40% concentrație), dolomită de calciu și magneziu, etc. În cazul arborilor aflați în dificultate trebuie menținută o suprafață foliară cât mai mare pentru a face față cât mai bine la condițiile de stres.

Se vor efectua lucrări de destructurare/decompactare a solului cu tehnologii și echipamente specifice.

Toate tăierile se vor face de către personal calificat format în arboricultură, cu unelte bine ascuțite, partea tăietoare fiind dezinfectată cu alcool tehnic (sau cu o soluție 1:10 de înălbitor și apă). Aceste condiții de igienă și protecție la boli se aplică în cazul tuturor tăierilor descrise în prezentul regulament.

2.4 Gestionarea vegetației arborescentă și arbustivă

2.4.1 Managementul vegetației arborescentă și arbustivă în relație cu infrastructura stradală publică

Orice tip de acoperire a solului (iarbă, plante diverse, arbuști) nu trebuie să depășească o înălțime de 100 cm la mai puțin de 10 m de intersecții sau la mai puțin de 5 m față de o trecere de pietoni.

În cazul arborilor se mențin distanțele specificate la Capitolul 2. Lucrări de plantare, tăiere și intervenții în coroana arborilor, subcapitol 2.1 Linii directe pentru plantarea arborilor în aliniamentele, alveole stradale (vezi distanțe verticale: sol – coronament și distanțe minime laterale: arbore – diferite elemente de infrastructură).

2.4.2 Tăierea și înlocuirea arborilor de pe domeniul public

Arborii de pe domeniul public trebuie să fie protejați și conservați cu excepția situației în care a fost emis un aviz de tăiere. Arborii de pe domeniul public care urmează să fie tăiați trebuie înlocuiți cu arbori din aceeași specie sau alte specii care oferă o funcție ecologică, sanogenă și peisagistică similară.

Solicitările persoanelor fizice/juridice de tăiere a arborilor situați pe domeniul public al municipiului Bistrița, întemeiate pe următoarele motive, dar fără a se limita la acestea, se vor respinge: îmbunătățirea recepției TV-satelit, mărirea gradului de însorire a unor imobile sau grădini, atenuarea problemelor sezoniere sau naturale (căderi de frunze, de semințe, de fructe, de polen, de excremente de pasăre ș.a.), pentru a permite accesul vehiculelor supradimensionate sau cu gabarit depășit, sau pentru alte motive similare.

Este interzisă tăierea arborilor în timpul sezonului de cuibărit al păsărilor, care coincide cu perioada de primăvară și începutul verii, pentru a proteja păsările și cuiburile lor.

În cazul obținerii unui aviz eliberat de DISB pentru tăierea și/sau intervenția în coronamentul unui arbore, acesta trebuie să fie prezent la fața locului împreună cu toate celelalte documente prevăzute de lege. Este obligatoriu ca persoanele care execută acțiuni de tăiere/intervenții în coroana arborilor situați pe domeniul public sau privat să dețină și să prezinte la solicitare, avizul eliberat de DISB.

Înainte de tăierea și îndepărtarea definitivă a unui arbore de pe domeniul public, Serviciul Public Infrastructura Verde va lua măsuri de informare a locuitorilor din zonă, prin amplasarea pe trunchi sau în locuri vizibile a unui anunț public de tăiere a unui arbore, pe fond galben, care cuprinde indicații despre specie, motivul tăierii, data notificării și a intervenției și numărul avizului. Locuitorii din zonă vor avea în vedere această notificare și vor muta autovehiculele din perimetrul arborelui în ziua programată pentru tăiere.

2.4.3 Condiții generale în înlocuirea arborilor

După tăierea unui arbore de pe spațiul public acesta trebuie înlocuit cu arbori adecvați zonei, ținând cont de următoarele aspecte:

a) înlocuirea se va face cu aceeași specie sau o specie care îndeplinește aceeași funcție estetică sau utilitară a coronamentului;

b) în cazul aliniamentelor stradale înlocuirea se va face exact în aceeași locație, fiind acceptabilă o toleranță de cca 1 m;

c) indiferent de locație, dacă amplasamentul original nu este adecvat pentru a permite înlocuirea *in situ*, se vor găsi soluții alternative.

Cioatele se vor tăia, în limita posibilităților tehnice, la nivelul solului urmând să fie eliminate, manual sau mecanizat, prin proceduri specifice în funcție de situația existentă în teren. Completarea cu pământ a gropii rămase în urma extragerii sistemului radicular se realizează imediat după finalizarea acestei lucrări. Scoaterea mecanizată a rădăcinilor, aflate în vecinătatea clădirilor, infrastructurii stradale și rețelelor de utilități se execută cu mare atenție pentru a nu se produce pagube. În anumite cazuri (parcuri, aliniamente, scuaruri, pădure-parc etc), cioatele pot fi prelucrate pentru a urgenta putrezirea prin aplicarea unui număr corespunzător de găuri (realizate cu ajutorul unei freze) la o adâncime minimă de 10 cm, astfel încât apa de ploaie să urgenteze degradarea cioatei.

2.4.4 Evaluarea de risc la arborii urbani

Evaluarea de risc la arborii urbani este o componentă esențială a procesului de due diligence (audit), având scopul de a identifica pericolele asociate arborilor care ar putea afecta siguranța, valoarea proprietății sau responsabilitatea legală. În acest caz proprietarul este cel care își asumă riscurile și decide ce se întâmplă cu arborele aflat în proprietatea lui.

Condițiile care afectează arborii se schimbă constant, în consecință, nu poate fi prevăzută exact fiecare cădere de arbori și este imposibil să menținem arborii fără nici un grad de risc. Evaluarea de risc a arborilor se face pentru a stabili gradul de risc de cădere sau rupere a unui arbore, într-un anumit interval de timp. Acest interval de timp nu se poate constitui ca o garanție pentru perioada de evaluare.

Evaluarea de risc este cantitativă și calitativă, urmărind determinarea probabilității de cădere și impactul și estimarea consecințelor căderii arborelui, ceea ce presupune:

- a) identificarea potențialelor ținte;
- b) evaluarea sitului și a factorilor care pot contribui la creșterea sau diminuarea riscului;
- c) evaluarea structurală și a condițiilor din sit care pot contribui la cădere/rupere, potențialele încărcări ale arborelui, adaptabilitatea speciei, puncte tari/puncte slabe și stabilirea probabilităților de cădere;
- d) evaluarea probabilității ca un arbore sau o parte a unui arbore să lovească oameni, bunuri sau rețele și stabilirea categoriei impactului;
- e) evaluarea țintelor și a potențialelor daune și stabilirea categoriei consecințelor căderii;

f) evaluarea riscului asociat în comparație cu toleranța de risc pe care o acceptă proprietarul.

Rezultatul va fi raportarea, recomandarea pentru diminuarea riscului și opțiuni pentru riscul rezidual.

Nivelurile de evaluare a gradului de risc:

Evaluare de nivel 1.

Inspecția vizuală limitată: se folosește pentru evaluare individuală sau pentru o populație de arbori care este prezentă lângă anumite ținte, și are ca scop identificarea anumitor defecte majore sau a anumitor condiții. Ea se concentrează pe identificarea arborilor cu probabilitate iminentă de cădere și urmărește evaluarea următorilor factori constanți:

- a) probabilitatea de cădere;
- b) probabilitatea impactului;
- c) consecințele căderii.

Această metodă este cea mai rapidă și implică resurse limitate. Se poate face mergând pe lângă arbori, conducând dintr-un vehicul care merge încet și/sau prin inspecție aeriană sau LiDAR. Printr-o inspecție vizuală limitată se analizează sănătatea, structura, integritatea și stabilitatea arborilor, urmărind determinarea probabilității de cădere, impactul potențial și consecințele în caz de cedare, conform standardelor internaționale. Cu toate acestea evaluarea de nivel 1 nu este potrivită întotdeauna pentru a propune soluții de diminuare a riscului.

Evaluare de nivel 2.

Inspecția de bază presupune o verificare detaliată a arborelui (360 de grade) și a sitului, având ca prim obiectiv întocmirea unei sinteze a informațiilor colectate. Presupune utilizarea anumitor unelte: inclinometru, bandă măsurare diametru, binoclu, ochelari cu lentile de mărire, ciocan cauciuc, băț pentru probe, unelte de săpat, compas, aparat foto.

Operațiuni care se vor executa:

- a) localizarea și identificarea arborilor de evaluat;
- b) determinarea importanței țintelor și a zonei de cădere;
- c) verificarea condițiilor sitului și a istoriei sitului;
- d) inspectarea arborilor (cavități mascate, scorburi etc);
- e) evaluarea încărcărilor, schimbărilor de încărcare;

- f) evaluarea sănătății arborelui (semne de degradare, boli sau defecte structurale);
- g) înregistrarea observațiilor, îngrijorărilor și a ratei de creștere a riscului;
- h) analizarea datelor disponibile, probabilitatea de cădere și impact pentru a evalua gradul de risc;
- i) dezvoltarea opțiunilor de diminuare a riscului și estimarea riscului rezidual;
- j) elaborare raport

Limitările la acest nivel de evaluare sunt cele cu privire la vizualizarea detaliată a coroanei superioare și a rădăcinilor.

În această etapă, dacă este necesar, se recomandă evaluarea avansată, de nivel 3.

Evaluare de nivel 3 (avansată).

Evaluarea avansată se face în urma rezultatelor și a recomandărilor evaluării de nivel 2.

Necesită utilizarea unor echipamente speciale (tomograf sonic, rezistograf, dronă) care aduc informații noi, științifice și pot face diferența între păstrarea și tăierea unui arbore. Aceste echipamente pot analiza defectele interne ale trunchiului și ramurilor principale sau sănătatea/stabilitatea rădăcinilor, fiind recomandate pentru utilizarea în cazul arborilor valoroși (arbori remarcabili, arbori monumente ale naturii, arbori bătrâni/debilizați, specii rare etc) sau în situații de evaluare complexe.

Operațiuni care se vor executa:

- a) inspecție aeriană urmărind analiza detaliată a țintelor;
- b) detalierea și evaluarea sitului;
- c) testarea pentru putregaiuri și evaluarea detaliată a stării de sănătate;
- d) inspectarea rădăcinilor și evaluarea detaliată a stării de sănătate;
- e) încărcarea vânturilor și analiza acestora;
- f) măsurarea și evaluarea înclinării trunchiului, testarea încărcării;
- g) utilizarea tomografului, a rezistografului arboricol etc;
- h) elaborare raport.

Rezultatele evaluării de nivel 3 sunt cele mai complete și susțin în modul cel mai documentat comunicarea gradului de risc. Se vor propune măsuri de diminuare a riscului (ex. intervenția în coroană, susținerea cu cabluri, tratamente), în cazuri extreme, tăierea și îndepărtarea arborilor și/sau măsuri de protecție a zonei de cădere, după caz.

Proprietarii terenurilor private pe care se află arbori care pun în pericol integritatea persoanelor, a clădirilor, a autoturismelor sau altor bunuri materiale, au obligația de

a semnaliza corespunzător zona de risc, dacă aceasta implică domeniul public dar și de a informa în regim de urgență serviciile abilitate.

2.4.5 Creșterea gradului de siguranță asociat arborilor

Reducerea pericolului asociat cu arborii de pe domeniul public și privat al municipiului Bistrița poate fi evitat prin inspecții regulate și lucrări de întreținere făcute la timp și de calitate.

Reducerea pericolului cauzat de un arbore se poate realiza prin îndepărtarea ramurilor rupte sau moarte, reducerea greutateii ramurilor la capete, prin tăieri corespunzătoare, prin suport mecanic al ramurilor și contravântuiri.

Prevenția este cea mai bună soluție pentru a evita riscurile asociate cu arborii. Se recomandă instalarea unor sisteme de informare, alarmare, protecție și limitare a accesului în zonă sau redirecționarea traficului rutier sau pedestru iar anumite elemente să fie îndepărtate de sub coronamentul arborelui, cum ar fi: mese de picnic, bănci etc.

2.4.6 Lucrări de plantare a gardului viu

- a) trasarea cu țărui și sfoară a zonei de plantare a gardului viu;
- b) săparea manuală/mecanică a șanțului la adâncimea de aproximativ 40 cm;
- c) transportul gardului viu la locul de plantare și repartizarea lui pe lungimea șanțului (distanțele de plantare între fire pentru obținerea unui gard viu diferă de la specie la specie și pot varia de la 30 la 80 cm);
- d) distanța minimă de plantare la marginea (bordură, alee, etc) zonei verzi spre interior este de minim 100 de cm.
- e) fasonarea rădăcinilor, poziționarea puieților, tasarea pământului în jurul rădăcinilor, administrarea de îngrășăminte la plantare și udatul gardului viu;
- f) tăierea gardului viu, nou plantat la o înălțime de aproximativ 30/50 cm pentru facilitarea ramificării și îndesirii plantei;

2.4.7 Întreținerea gardurilor vii

Gardurile vii în municipiul Bistrița vor păstra un standard de înălțime de 150 cm.

Se vor aplica două tipuri de tăiere a gardului viu:

- a) tăierea de întreținere (modelare). Prin tăierea de întreținere se asigură îndesirea gardului viu, dar și menținerea lungimii dorite. Acest tip de tăiere implică, de regulă, tunderea a 10-15 cm din lăstarii nou crescuți;
- b) tăierea radicală se face când gardul viu este bătrân și are nevoie de regenerare. Mai este numită tăiere până la butuc și determină o creștere mai stufoasă în

următorul sezon. Se face de regulă în perioada noiembrie-martie la o înălțime de aproximativ 30/50 cm de la sol, dar nu la temperaturi mai joase de -5 grade Celsius.

Fiecare dintre ele este necesară pentru un gard viu viguros, des și sănătos. Gardul viu se tunde cu fierăstrăul electric sau o forfecă de mână. Este recomandat ca tăierile să se facă în zilele uscate, fără îngheț, însă nu trebuie realizate nici pe caniculă. Luna iunie este o perioadă potrivită, la fel și luna octombrie.

2.4.8 Informații despre protecția arborilor pentru persoanele juridice care desfășoară activități de construcții, reparații, reabilitare pe domeniul public al municipiului Bistrița și localitățile componente

În timpul execuției lucrărilor autorizate de construcții sau reparații la clădiri sau infrastructură, operatorii sunt obligați să ia toate măsurile de protejare a infrastructurii verzi adiacente zonei de lucru, a rădăcinilor, tulpinilor și ramurilor arborilor și a tuturor elementelor de vegetație plantate. În urma execuției lucrărilor autorizate care afectează infrastructura verde publică, operatorii și beneficiarii acestor lucrări sunt obligați să readucă terenul la starea inițială.

Refacere infrastructurii verzi în urma intervențiilor se realizează prin:

- a) îndepărtarea de pe suprafața de lucru a pietrelor, deșeurilor, resturilor vegetale și a altor corpuri străine, pe o adâncime de minim 30 cm și evacuarea lor din zona de intervenție;
- b) aport de pământ vegetal (cernoziom), până la nivelul solului existent în suprafața pe care s-a intervenit (scur, peluză, fâșie plantată) și nivelarea acestuia;
- c) în cazul suprafețelor gazonate sau pajiști naturale înierbate, refacerea va consta în semănarea gazonului sau amestecului de semințe aferente tipului de pajiște înierbată, în funcție de modul de amenajare existent inițial sau cel prevăzut prin avizul eliberat de Comisia de avizare pentru infrastructura verde din cadrul DISB sau proiectul de execuție;
- d) replantarea elementelor de vegetație (arbori, arbuști plantați individual sau în garduri vii, plante perene) care au fost defrișate din cauza intervenției.

Arborii și arbuștii de pe domeniul public trebuie să fie protejați de orice incidente cum ar fi: lezare, lovire, deteriorare, ruperea în timpul lucrărilor la infrastructură. Contractorii care dețin aviz de execuție trebuie să se supună prevederilor prezentului Ghid și Regulamentului privind stabilirea normelor locale de

administrare, întreținere, protecție, conservare și dezvoltare infrastructură verde din municipiul Bistrița și localitățile componente.

Pentru a preveni lezarea, lovirea, deteriorarea, ruperea rădăcinilor, trunchiului și ramurilor principale și/sau secundare a arborilor de pe domeniul public, lucrările care se desfășoară în vecinătatea lor este obligatoriu să fie reglementate și să nu permită demararea lucrărilor fără efectuarea, în prealabil, a instructajului personalului implicat. Pentru a evita lezarea, lovirea, deteriorarea, ruperea rădăcinilor arborilor, intervențiile în zona acestora trebuie obligatoriu realizate manual iar trunchiul trebuie obligatoriu împrejmuit cu gard incluzând și zona critică de protecție a rădăcinilor, protejat până la înălțimea minimă de 2 m de la colet, cu materiale adecvate aprobate de DISB.

Lezarea, lovirea, deteriorarea, ruperea și distrugerea rădăcinilor principale și secundare poate afecta stabilitatea arborelui, iar lezarea scoarței poate să conducă la moartea acestuia. Zona de protecție a rădăcinilor trebuie prevăzută în planul de lucru pentru activitatea întreprinsă. Intervențiile de înlăturare / reparare a pavajului, asfaltului, lucrările la rețelele edilitare, instalarea sistemelor de irigații și alte lucrări se vor executa în afara zonelor de protecție a rădăcinilor, dacă nu există o derogare în acest sens.

Un **Plan de protecție a arborilor și solului** este obligatoriu pentru toate proiectele. Acesta trebuie aprobat de către DISB înainte de orice lucrare.

Calculul zonei de protecție al arborilor

În figura nr. 1 sunt prezentate aspecte de calcul al zonei critice de protecție a rădăcinilor și perimetrul liniei de picurare. Aceste zone au cerințe diferite de protecție și este foarte important de înțeles cum aceste lucruri sunt interdependente. Deși schița prezintă zona de protecție a rădăcinilor, nu trebuie pierdută din vedere protecția coroanei și a ramurilor.

Zona A: reprezintă zona critică de protecție a rădăcinilor arborelui (ZCPR).

La arborii comuni raza ZCPR este egală cu jumătate din raza liniei de picurare a arborelui (linia de picurare reprezintă amprenta coroanei la sol). În zona alveolei arborilor nu se pot executa lucrări fără acord special în acest sens din partea Comisiei de avizare infrastructura verde.

La arbori columnari raza ZCPR este egală cu 20 cm pentru fiecare 2 cm din diametrul trunchiului măsurat la 1,5 m de sol.

Zona critică de protecție a rădăcinilor trebuie să fie împrejmuită în permanență.

Zona B: reprezintă zona de picurare (amprenta coroanei la sol).

Zona alveolară este identificată ca fiind zona aflată direct sub coroana superioară a arborelui. La arborii columnari raza zonei de alveolă este egală cu 40 de cm pentru fiecare 2 cm diametru al trunchiului măsurat la 1,5 m de la colet în sus.

Lucrările de șantier în această zonă se pot executa, doar sub supravegherea unui personal calificat și autorizat (arborist), după aprobarea de către DISB a Planului de protecție a arborilor și solului pe șantier, în următoarele condiții:

a) beneficiarul/constructorul va propune și prezenta cele mai bune practici de management pentru protecția arborilor și a solului, în atenția DISB, în vederea aprobării;

b) se vor amplasa indicatoare de protecție pentru arborii din zonele de lucru, aprobate în prealabil de DISB, în baza unui plan, unde se prezintă cele mai bune practici de management care vor fi folosite pentru protecția arborilor din perimetrul lucrărilor;

c) se va amplasa un indicator cu mesajul: *Protejați arborele* pe fiecare arbore (cu prindere noninvazivă) sau gard de protecție în perimetrul zonei de șantier. Constructorul va procura și aplica aceste semne, iar DISB va constata în teren realizarea acestei obligații.

Împrejmuirea cu gard definește zona de protecție a arborilor și solului și contribuie la îndeplinirea următoarelor cerințe:

a) protejează trunchiul și coroana arborelui împotriva leziunilor cauzate de echipamente, sau alte activități;

b) protejează rădăcinile și condițiile de sol în zona critică de protecție a lor;

c) informează cetățenii și executantul lucrărilor despre restricțiile ce se impun.

Împrejmuirea cu gard trebuie făcută înainte de începerea oricărei lucrări și trebuie să rămână în teren până la recepția lucrărilor. Pentru aliniamentele stradale de arbori se pot folosi garduri de protecție dispuse de-a lungul acestor aliniamente.

Lezarea, lovirea, deteriorarea, ruperea sau distrugerea unui arbore trebuie raportată de către executant sau orice altă persoană care are cunoștință despre acest aspect, în cel mai scurt timp de la producerea evenimentului către DISB, cu dovezi

fotografice. Raportarea se face în cazul lezărilor de natură mecanică sau chimică a ramurilor, trunchiurilor sau ale rădăcinii, mai mari de 5 cm în diametru.

Îndepărtarea și înlocuirea pavajului/asfaltului existent, care se află deasupra rădăcinilor, poate fi necesară uneori în perimetrul zonei critice de protecție al rădăcinilor (ZCPR) și al alveolei. În documentația necesară pentru obținerea avizului de lucrări trebuie descrise măsurile care se vor lua pentru protecția arborilor și rădăcinilor. În toate cazurile, rădăcinile trebuie protejate împotriva leziunilor iar spargerea și îndepărtarea pavajului / asfaltului trebuie făcută responsabil și cu grijă.

Echipamentul folosit nu trebuie amplasat pe rădăcini expuse la suprafață, superficiale. Pentru menținerea umidității la nivelul rădăcinilor în condiții optime, atunci când se execută lucrări în perioade de uscăciune și temperaturi ridicate, rădăcinile expuse atmosferic trebuie acoperite imediat cu mulci, condiție care se menține pe toată perioada lucrărilor până la acoperirea lor finală cu sol fertil.

Incompatibilitățile dintre arbori și infrastructura rutieră (trotuar, șosea) precum și costul asociat acestora pot fi preîntâmpinate sau reduse prin următoarele practici:

- a) aerisirea și decompactarea solului pentru a permite pătrunderea în adâncime a rădăcinilor;
- b) găsirea unor soluții pentru a pune la dispoziție un volum cât mai mare de pământ și dezvoltarea cât mai optimă a rădăcinilor pentru evitarea compactării solului în timpul lucrărilor la infrastructură;
- c) instalarea unor bariere pentru rădăcini înspre carosabil și trotuar dacă situația din teren permite, asigurând condiții de dezvoltare pentru rădăcini de-a lungul aliniamentelor verzi;
- d) construcția alveolelor noi având minim 200 x 200 cm, în limita spațiului disponibil, fără a încurca traficul.

În cazul arborilor cu trunchiuri de mari dimensiuni, la arborii remarcabili, arborii monumente ale naturii și/sau valoroși din punct de vedere dendrologic, alveolele vor avea minim jumătate din raza liniei de picurare a arborelui (linia de picurare reprezintă amprenta coroanei la sol). La arborii columnari raza este egală cu 40 cm pentru fiecare 2 cm din diametrul trunchiului măsurat la 1,5 m de sol.

Aceste standarde se vor aplica și în cazul suprafețelor de teren cu tartan sau alte materiale de uzură.

Alveolele pentru arbori urbani sunt zone verzi delimitate, destinate plantării și întreținerii arborilor. Aceste alveole contribuie la menținerea calității arborilor și la estetica zonelor verzi. Refacerea alveolelor la arbori și arbuști este o acțiune permanentă care se execută conform standardelor.

Alveolele vechi, care nu au dimensiunea de 200x200 cm, vor fi aduse la această dimensiune, în limita spațiului disponibil, fără a încurca traficul, prin înlăturarea dalelor, asfaltului, betonului sau altor structuri iar marginile vor fi delimitate cu borduri înălțate la minim 5 cm de la sol.

Lucrări de construcții/servicii care aduc prejudicii arborilor:

- a) lucrările de nivelare sau modificare a pantei solului pot aduce perturbări structurii solului și modificări ale biotopului rădăcinilor și al altor elemente vegetale;
- b) orice modificări aduse în zona alveolei arborilor legat de îndepărtarea solului sau adăugarea acestuia pot avea impact pe termen lung asupra sănătății arborilor;
- c) lucrări de săpat, excavat, găurit pot avea impact considerabil asupra solului, rădăcinilor și a sistemului biologic care susține arborele și vegetația. Astfel de lucrări sunt interzise în zona critică de protecție a rădăcinilor;
- d) practica utilizării în exces, a clorurii de sodiu sau natriu (sarea industrială) pentru degivrarea gheții și a zăpezii de pe străzi și trotuare conduce la poluarea excesivă a solului cu ioni de clor, peste limita de toxicitate stabilită de 10.000 ppm sau mg/l.

Drept urmare, specii precum teiul, arțarul, paltinul, etc. plantați pe trotuare se usucă în primii 2-3 ani de la plantare, iar arborii bătrâni sunt și ei expuși putregaiului. Pentru prevenirea degradării arborilor trebuie adoptat modelul occidental pentru dezăpezire, cu acetat de potasiu (sau alte alternative) și cu cât mai puțină sare industrială.

Măsuri de management preventiv pentru lucrările amintite mai sus:

- a) nu se vor executa lucrări de săpături în alveola arborilor și în imediata vecinătate a acestora;
- b) excavatul, săpatul pentru canalizare, rețele utilitare, sisteme de irigare etc., pot să necesite săpături pe sub sau în imediata vecinătate a sistemului de rădăcini. În cazurile excepționale în care se impune tăierea unor rădăcini mai mari de 5 cm în diametru aceasta trebuie autorizată în prealabil și făcută conform standardelor în domeniu. Doar Comisia de avizare pentru infrastructura verde poate aproba

intervenția asupra rădăcinilor când situația o impune. Aceste lucrări se vor face doar sub supravegherea personalului specializat și autorizat (arborist atestat ISA);

c) se vor utiliza metode eficiente de protecție a arborilor cum sunt: săpatul manual, tehnologia de excavare folosind apa sau aerul comprimat;

d) se vor lua măsuri de protecție a rădăcinilor expuse dacă acoperirea cu pământ nu se poate realiza pe loc;

e) se vor lua măsuri de protecție a rădăcinilor în prima oră de la expunere. Se pot folosi diferite materiale umezite care să acopere rădăcinile până la acoperirea acestora cu pământ;

f) tăierea rădăcinilor care se află în afara zonei critice de protecție mai mici de 5 cm în diametru, expuse în timpul excavării, trebuie secționare până se ajunge la o zonă lemnoasă, apoi se obturează spre vindecare. Este interzisă intervenția asupra rădăcinilor mai mari de 5 cm în diametru.

Lucrările desfășurate pe domeniul public care includ echipament greu au potențialul de a aduce prejudicii solului și rădăcinilor prin compactare și reducerea nivelului de oxigen. Dacă apare acest fenomen, trebuie luate măsuri de aerare a solului.

Folosirea utilajelor de construcții grele, în zona critică de protecție a rădăcinilor este strict interzisă. Dacă se obține o derogare specială în acest sens, se vor comunica prin avizul eliberat de Comisia pentru avizare infrastructura verde măsurile suplimentare de protecție în funcție de fiecare situație în parte.

Măsuri preventive care trebuie luate pentru protejarea arborilor în cazul în care se operează cu echipamente grele în zona critică de protecție a rădăcinilor:

a) se va realiza o zonă tampon peste zona de protecție a rădăcinilor. Acest tampon va fi compus dintr-un strat de mulci (10 - 15 cm) umezit, iar deasupra acestuia se va așeza o placă de oțel de minim 2,5 cm grosime sau o placă OSB industrial, cu grosime minim 3 cm. Acest tampon trebuie menținut pe toată durata lucrărilor.

b) trunchiul, ramurile și frunzișul trebuie spălate dacă au acumulat praf rezultat în urma lucrărilor;

Proiectele de dezvoltare și utilitate majoră trebuie să se conformeze prevederilor Regulamentului privind stabilirea normelor locale de administrare, întreținere, protecție, conservare și dezvoltare a spațiilor verzi din Municipiul Bistrița și localitățile componente și a prezentului Ghid. Măsurile de protecție ale arborilor trebuie prevăzute și specificate înainte de începerea oricărui proiect și menținute pe

toată perioada de desfășurare a lucrărilor. Orice tip de lezare mecanică sau chimică sau distrugere a ramurilor, trunchiului sau rădăcinilor unui arbore trebuie raportată pe loc, prin orice mijloace, imediat ce a avut loc, către DISB.

CAPITOLUL III.

REGULI DE COSIRE A ZONELOR ÎNIERBATE

Cosirea vegetației ierboase de pe domeniul public al municipiului Bistrița se va realiza de către Serviciul Public Infrastructura Verde precum și de agenți economici contractați în acest sens. Cosirea vegetației ierboase de pe proprietatea persoanelor fizice și juridice se realizează de către proprietarii acestora. Lucrările de cosit se vor desfășura în perioada martie – noiembrie, în funcție de condițiile climatice și gradul de dezvoltare a vegetației.

Aceste lucrări se vor desfășura luând în considerare toate măsurile de siguranță pentru a proteja materialul dendro-floricol precum și a mobilierului urban după cum urmează:

- a) înainte de începerea operațiunilor de cosire se va face verificarea întregii zone pe care se va folosi motocoasa/mașina de tuns și se vor îndepărta toate pietrele, crengile, sârmele și alte corpuri străine ce ar putea fi aruncate de aparat;
- b) în zonele cu obiecte străine, obstacole (rădăcini, țevi, buturugi) care nu pot fi îndepărtate și sunt ascunse în suprafața gazonului, acestea vor fi marcate în prealabil cu țărushi de lemn pentru a fi cât mai vizibile de către lucrător;
- c) cosirea vegetației se va face pe întreaga suprafață, în mod uniform;
- d) înălțimea optimă de tundere a vegetației ierboase este de 15-20 cm;
- e) la trecerea cu coasa mecanică în vecinătatea arborilor și arbuștilor care nu dispun de manșon de protecție se va acoperi/proteja trunchiul, în zona coletului, cu un manșon de protecție detașabil din cauciuc sau plastic sau se va evita tăierea ierbii circular la o distanță mai mică de 50 cm de arbore/arbust;
- f) la trecerea cu coasa în vecinătatea mobilierului urban se va acoperi cu prelată sau alte materiale de cauciuc;
- g) în ceea ce privește protejarea aranjamentelor florale, lucrările de cosire se vor face cu maximă atenție fără a depăși marginea acestora;
- h) îndepărtarea vegetației din jurul plantelor (arbori, arbuști, flori) se face în mod manual, cu seceră sau foarfecă de grădină, fără a leza plantele;
- i) la trecerea cu motocoasa în vecinătatea autovehiculelor sau a altor bunuri private se va proceda la acoperirea/protejarea cu ajutorul unei prelate;
- j) iarba sau vegetația rezultată în urma acestor lucrări trebuie greblată și măturată de pe spațiul verde, alee, potecă, trotuar, pistă pentru biciclete, carosabil, ulterior colectată de pe zona verde și transportată în cel mai scurt timp la platforme de compostare.

CAPITOLUL IV.

LUCRĂRI DE PLANTARE ȘI ÎNTREȚINERE A MATERIALULUI FLORICOL

Plantările de material floricol, având în vedere condițiile climatice din municipiul Bistrița, se realizează în următoarele perioade ale anului:

- a) pentru flori anuale: aprilie – mai;
- b) pentru flori bienale: 15 octombrie – 15 noiembrie sau 15 martie – 15 aprilie;
- c) pentru flori perene: 15 octombrie – 15 noiembrie sau 15 martie -15 aprilie;

4.1 Operații specifice de pregătire a terenului pentru plantat

- a) curățarea terenului de corpuri străine;
- b) mobilizarea solului manual/mecanizat;
- c) pregătirea terenului pentru plantarea/însămânțarea materialului floricol;
- d) transportul și plantarea materialului/însămânțat cu ierburi perene;
- e) udarea materialului floricol sau a gazonului.

4.2 Lucrări de acoperire a solului prin realizarea de pajiști înierbate cu iarbă și flori sau gazon însămânțat.

Însămânțarea cu mixt de iarbă și flori sau gazon presupune următoarele etape:

a) degajarea și curățarea terenului prin strângerea în grămezi, a diferitelor materiale existente, iarbă, buruieni și transportul acestora la marginea zonei de lucru. În cazul în care stratul de pământ de pe amplasament depășește nivelul propus (surplus de pământ), îndepărtarea pământului vegetal până la nivelul dorit se realizează prin săpare. Surplusul de pământ va fi depozitat corespunzător.

b) săparea solului cu motocultorul sau cu utilajul de frezat la adâncimea de 15-25 mm, completarea cu pământ fertil în zonele în care se consideră necesar, nivelarea și finisarea suprafețelor;

c) administrarea de fertilizator pe întreaga suprafață;

c) însămânțarea gazonului se face prin împrăștierea cu mâna sau cu căruciorul pentru semănat, uniformizarea și îngropatul cu grebla de grădina a semințelor de iarbă și tasarea solului semănat cu tăvălugul;

d) udarea suficientă a terenului.

la Regulamentul privind stabilirea normelor locale de administrare, întreținere, protecție, conservare și dezvoltare a infrastructurii verzi din municipiul Bistrița și localitățile componente

ACORD DE COLABORARE
privind adopția unei zone verzi
Nr. /

1. Condiții generale:

1.1 Prezentul Acord de colaborare este guvernat de prevederile Hotărârii Consiliului Local al municipiului Bistrița nr. / pentru aprobarea "Regulamentului privind stabilirea normelor locale de administrare, întreținere, protecție, conservare și dezvoltare a spațiilor verzi din Municipiul Bistrița și localitățile componente" și are ca scop dezvoltarea unui program ce vizează responsabilizarea cetățenilor.

2. Părțile acordului:

2.1. Municipiul Bistrița, cu sediul în Piața Centrală, nr. 6, având cod fiscal nr. 4347569, reprezentată de Gabriel Lazany, în calitate de proprietar;

și

2.2. cu sediul în, str., nr., bl., sc., ap., jud., având nr. de înregistrare, CUI, email, tel, reprezentată de, în calitate de solicitant;

2.3. D-na/D-nul, cu domiciliul în, str., nr., bl., sc., ap., jud., având CI seria, nr. CNP, email, tel, în calitate de solicitant;

Au convenit de comun acord următoarele:

3. Obiectul acordului

3.1 Acordul are ca obiectiv promovarea și întărirea colaborării dintre cetățeni și administrația locală ca factor primordial în dezvoltarea comunității.

3.2 În baza prezentului acord de colaborare, municipiul Bistrița, în calitate de proprietar al terenului cu destinația de zonă verde, aflat pe domeniul public al municipiului Bistrița, situat administrativ la adresa,

având suprafața totală de mp, ID parcelă,
cod subparcelă, număr cadastral,
număr de arbori,
număr arbuști,
zonă înierbată/plante,
piese de mobilier urban,
predă și încredințează solicitantului accesul pe teren în vederea desfășurării
lucrărilor de întreținere în conformitate cu obligațiile prevăzute în Regulamentul
privind stabilirea normelor locale de administrare, întreținere, protecție, conservare
și dezvoltare a spațiilor verzi din municipiul Bistrița și localitățile componente și
Ghidul aferent.

3.3 Municipiul Bistrița dă dreptul solicitantului de a amplasa pe terenul ce face
obiectul prezentului acord, un număr de maxim 2 panouri informative, prin care sunt
furnizate informații cu privire la persoana juridică / persoana fizică ce are în
administrare spațiul verde, fără plata taxelor aferente. Panourile informative vor
avea dimensiuni de 100x50 cm, cu picioare de susținere de 10-15 cm înălțime de la
sol și vor fi inscripționate cu următorul text: „Această zonă verde este întreținută de
către (nume, sigla companiei și datele de contact)”.

4. Durata acordului

4.1 Prezentul Acord de colaborare se încheie pe o durată de 12 luni, începând cu
data de până la data de

5. Drepturile și obligațiile părților

5.1 Proprietarul are drept de a solicita informări din partea solicitantului cu privire
la lucrările efectuate în vederea întreținerii acestuia, în baza prezentului acord.

5.2 Proprietarul are dreptul de a verifica respectarea de către solicitant a planului
de întreținere, notificând solicitantul în situația în care acesta nu este respectat.

5.3 Proprietarul are obligația de a asigura managementul acordului prin numirea
unui coordonator de proiect care vizează programul lucrărilor și care monitorizează
activitatea de întreținere cu respectarea prevederilor Regulamentului privind
stabilirea normelor locale de administrare, întreținere, protecție, conservare și
dezvoltare a spațiilor verzi din municipiul Bistrița și localitățile componente și Ghidul
aferent.

5.4 Proprietarul are dreptul să modifice/să denunțe în mod unilateral prezentul
acord, în condițiile prevăzute de art 7.1. din prezentul acord de colaborare dar și din
motive excepționale legate de interesul național sau local.

5.5 Proprietarul are dreptul de a iniția și promova proiecte de investiții pe zona verde care face obiectul prezentului acord;

5.6 Proprietarul are obligația de a pune la dispoziția solicitantului în termen de maxim zile calendaristice de la data semnării prezentului acord, terenul care face obiectul acestuia, conform Cap. 3, pct. 3.2. din acord.

5.7 Proprietarul va scuti solicitantul de la plata taxelor de ocupare a domeniului public și de taxele de afișaj pentru amplasarea unui număr de maxim 2 panouri informative montate în condițiile prevăzute la pct. 3 aliniatul 3.2.

5.8 Solicitantul are obligația de a întreține în mod direct, pe riscul, cheltuiala și pe răspunderea sa, terenul ce face obiectul prezentului acord, cu respectarea prevederilor Regulamentului privind stabilirea normelor locale de administrare, întreținere, protecție, conservare și dezvoltare a spațiilor verzi din municipiul Bistrița și localitățile componente și Ghidul aferent.

5.8.1 Lista lucrărilor de întreținere a zonei verzi predate pe întreaga perioadă de derulare a acordului (se va completa odată cu încheierea acordului).

5.9 Solicitantul are obligația să prezinte proprietarului, la solicitarea acestuia, informări cu privire la lucrările realizate pe zona verde în vederea întreținerii acesteia și să respecte planul de amenajare aprobat de proprietar.

5.10 Solicitantul are obligația de a folosi terenul conform destinației, fără a monta/depozita piese de mobilier sau alte obiecte pe suprafața acestuia (altele decât cele prevăzute în schița de amenajare aprobată), fiind total interzisă schimbarea destinației zonei verzi.

5.11 Solicitantul va aduce la cunoștința proprietarului orice fapte și acte care pun în pericol integritatea terenului ce face obiectul prezentului acord sau împiedică întreținerea corectă a acesteia.

5.12 Solicitantul are dreptul de a amplasa pe terenul ce face obiectul acordului, un număr de maxim 2 panouri informative în condițiile prevăzute la pct. 3 alin. 3.2.

5.13 Solicitantul are dreptul de a cere, printr-o solicitare în scris, prelungirea acordului cu 30 de zile anterior încetării acestuia, pe o perioadă de încă 12 luni.

5.14 Solicitantul are obligația de a restitui terenul aparținând domeniului public al municipiului Bistrița, menționat la art. 3.2 din prezentul acord, după expirarea duratei de valabilitate a acestuia, liber de orice sarcină, împreună cu investițiile realizate, fără a solicita proprietarului achitarea contravalorii acestora.

5.15 Solicitantul va fi responsabil pentru toate daunele suferite de către proprietar și/sau terți ca urmare a neîndeplinirii obligațiilor din acord de către solicitant, referitoare la modalitatea de executare a acestuia.

6. Rezilierea acordului

6.1 În caz de neîndeplinire a uneia sau a mai multora dintre obligațiile prevăzute expres la pct. 5 din acordul de colaborare, a obligațiilor prevăzute de Regulamentul privind stabilirea normelor locale de administrare, întreținere, protecție, conservare și dezvoltare a spațiilor verzi din municipiul Bistrița și localitățile componente și Ghidul aferent, pentru o perioadă mai mare de 15 zile calendaristice, acordul este considerat reziliat de drept, fără a fi nevoie de o cerere de chemare în judecată, somație sau altă punere în întârziere, ori de o altă formalitate (pact comisoriu expres), solicitantul fiind de drept în întârziere la îndeplinirea termenului de 15 zile calendaristice, anterior menționat.

7. Încetarea acordului

7.1 Cauzele de încetare a prezentului acord sunt:

- expirarea perioadei pentru care a fost încheiat;
- prin acordul de voință al părților semnatare;
- apariția unei situații neimputabile părților care face imposibilă îndeplinirea acordului, inclusiv a unei situații excepționale legate de interesul național sau local;
- prin rezilierea prezentului acord, în cazurile prevăzute la pct.6.

7.2 Prezentul acord de colaborare încetează de drept, fără a mai fi necesară intervenția unei instanțe judecătorești, în cazul în care una dintre părți:

- nu își execută una dintre obligațiile esențiale enumerate la pct. 6 din Acordul de colaborare, a obligațiilor prevăzute de Regulamentul privind stabilirea normelor locale de administrare, întreținere, protecție, conservare și dezvoltare a spațiilor verzi din municipiul Bistrița și localitățile componente și Ghidul aferent;
- intră în procedura de insolvență;
- este declarată în stare de incapacitate de plăți sau a fost declanșată procedura de lichidare (faliment) înainte de începerea executării prezentului acord;
- își încalcă vreuna dintre obligațiile sale, după ce a fost avertizată, printr-o notificare scrisă, de către cealaltă parte, că o nouă nerespectare a acestora va duce la rezoluțiunea /rezilierea prezentului acord.

7.3 Partea care invocă o cauză de încetare a prevederilor prezentului acord o va notifica celeilalte părți, cu cel puțin 5 zile înainte de data la care încetarea urmează să-și producă efectele.

7.4 Rezilierea, nulitatea, sau încetarea efectelor prezentului acord nu va avea nici un efect asupra obligațiilor executate între părțile contractante.

8. Responsabilitate

8.1 Solicitantul răspunde pentru orice prejudiciu produs proprietarului prin:

- încălcarea actelor normative și/sau a reglementărilor speciale în vigoare;
- culpă în executarea acordului;
- neexecutarea sau executarea defectuoasă a obligațiilor asumate prin prezentul acord de colaborare sau a obligațiilor prevăzute de Regulamentul privind stabilirea normelor locale de administrare, întreținere, protecție, conservare și dezvoltare a spațiilor verzi din municipiul Bistrița și localitățile componente și Ghidul aferent;

8.2 Proprietarul va fi despăgubit potrivit legii pentru pagubele pricinuite ca urmare a întreținerii necorespunzătoare a terenului care face obiectul prezentului acord.

9. Dispoziții finale

9.1 Orice comunicare între părți, referitoare la îndeplinirea prezentului acord, trebuie să fie transmisă în scris.

9.2 Prezentul acord de colaborare s-a încheiat astăzi
în 2 exemplare originale, câte unul pentru fiecare parte semnatară.

PROPRIETAR
Municipiul Bistrița

SOLICITANT
Persoana juridică / persoana fizică

la Regulamentul privind stabilirea normelor locale de administrare, întreținere, protecție, conservare și dezvoltare a infrastructurii verzi din municipiul Bistrița și localitățile componente

CERERE TIP

pentru obținerea avizului de tăiere și intervenție
în coroana arborilor și arbuștilor
aflați pe domeniul public și privat din intravilanul municipiului Bistrița

Către: Direcția de Infrastructură și Servicii Bistrița,
Serviciul Public Infrastructura Verde

Subsemnata/(ul) _____, domiciliat în localitatea _____,
str. _____, nr. _____, bl. _____, sc. _____, ap. _____,
telefon _____, solicit:

- ☐ tăierea în vederea eliminării
- ☐ intervenții în coronamentul

unui arbore din specia: _____, situat pe domeniul
public la adresa: _____
pentru următoarele motive: _____

Data:

Semnătura

Notă: În cazul solicitărilor venite din partea persoanelor care locuiesc la bloc sau în clădirile cu mai mulți proprietari, se va atașa lista cu semnăturile tuturor locatarilor din vecinătatea arborelui și a celor afectați în mod direct și indirect.

Primăria municipiului Bistrița nu are competență de administrare a terenurilor proprietate privată și ca urmare decizia de eliminare a arborilor aparține proprietarilor terenurilor private care au dreptul de administrare conform Legii nr. 24/2007 privind reglementarea și administrarea spațiilor verzi din intravilanul localităților, actualizată.

Îmi exprim în mod expres consimțământul neviciat cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal, care sunt oferite de mine Primăriei Municipiului Bistrița în scopul soluționării problemelor formulate. Am luat la cunoștință faptul că aceste date se prelucrează strict de persoane autorizate de operator - Primăria Municipiului Bistrița, conform prevederilor Regulamentului (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27.04.2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și libera circulație a acestor date.

la Regulamentul privind stabilirea normelor locale de administrare, întreținere, protecție, conservare și dezvoltare a infrastructurii verzi din municipiul Bistrița și localitățile componente

TARIFE DESPĂGUBIRE

pentru pagube pricinuite prin săvârșirea contravențiilor conform Regulamentului privind stabilirea normelor locale de administrare, întreținere, protecție, conservare și dezvoltare a infrastructurii verzi din municipiul Bistrița și localitățile componente

1. Distrugerea* sau tăierea fără autorizație a unui arbore de agrement (specia foios sau rășinos) și pom fructifer cu înălțimea de până la 4 m **3.500 lei/buc;**
2. Distrugerea* sau tăierea fără autorizație a unui arbore de agrement (specia foios sau rășinos) și pom fructifer cu înălțimea de peste 4 m **8.000 lei/buc;**
3. Distrugerea* sau tăierea fără autorizație a unui arbust (specia foios sau rășinos) și arbust fructifer, indiferent de înălțime **2.000 lei/buc;**
4. Distrugerea* sau desființarea fără autorizație a gardului viu **3.000 lei/ml;**
5. Distrugerea* sau desființarea fără autorizație a zonelor înierbate de tip pajiște cu flori sălbatice și de tip gazon **400 lei/mp;**
6. Distrugerea* sau desființarea unui teren plantat cu flori **2.000 lei/mp;**
7. Ocuparea abuzivă de teren pentru a fi inclus în curți **400 lei/mp;**

Prețurile nu includ TVA.

* Distrugerea, degradarea sau aducerea în stare de neîntrebuințare a unui bun aparținând altuia prin orice mijloc ori împiedicarea luării măsurilor de conservare sau de salvare a unui astfel de bun, precum și înlăturarea măsurilor luate.

PRIMĂRIA MUNICIPIULUI BISTRIȚA

Bistrița - 420040, Piața Centrală, nr. 6, Bistrița – Năsăud
E-mail: primaria@municipiulbistrita.ro Web: <http://www.primariabistrita.ro>
Telefon 0263-223923 / 224706, Fax 0263-231046
Telefonul cetățeanului 0800-672060

CABINET PRIMAR

Nr. 114346 / 25.11.2025

REFERAT DE APROBARE la Proiectul de hotărâre pentru aprobarea Regulamentului privind stabilirea normelor locale de administrare, întreținere, protecție, conservare și dezvoltare a infrastructurii verzi din municipiul Bistrița și localitățile componente

Administrarea, întreținerea, protecția, conservarea și dezvoltarea infrastructurii verzi face parte din Strategia de dezvoltare locală a municipiului Bistrița, asigurând integrarea cerințelor de conservare a naturii și a diversității biologice, implementarea la nivel local a politicilor naționale, precum și a obiectivelor convențiilor, acordurilor și programelor internaționale privind protecția și conservarea mediului natural precum și utilizarea durabilă a componentelor acestuia.

Regulamentul privind stabilirea normelor locale de administrare, întreținere, protecție, conservare și dezvoltare a infrastructurii verzi din municipiul Bistrița și localitățile componente are ca obiectiv principal menținerea și dezvoltarea funcțiilor de protecție și conservare a infrastructurii verzi, în scopul ocrotirii sănătății populației și creșterii calității vieții.

În vederea îndeplinirii acestui obiectiv, regulamentul și ghidul stabilesc un complex de măsuri privind administrarea infrastructurii verzi aferente Municipiului Bistrița, ce vizează:

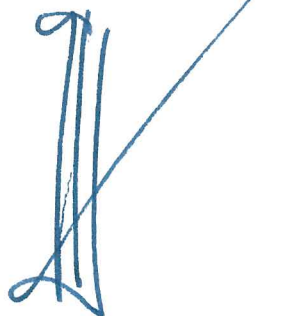
- a) protecția, conservarea și extinderea infrastructurii verzi,
- b) protecția, conservarea, îmbunătățirea condițiilor de viațuire și diversificarea biodiversității locale,
- c) regenerarea și ameliorarea calității peisajului urban,
- d) includerea în categoria infrastructură verde publică a terenurilor cu potențial ecologic sau sociocultural,
- e) condițiile de amenajare și reamenajare a zonelor verzi în armonie cu arhitectura spațiilor în care sunt amplasate,

- f) condițiile de întreținere a infrastructurii verzi amenajate,
- g) reglementarea intervențiilor asupra infrastructurii verzi precum și condițiile de avizare/autorizare a tăierii și intervenției în coroana arborilor și arbuștilor aflați pe domeniul public și privat al Municipiului Bistrița, în afara fondului forestier,
- h) stabilirea sancțiunilor aplicate în cazul încălcării prevederilor regulamentului și ghidului aferent.

În același context, Primăria Municipiului Bistrița poate încredința zone verzi publice, aferente imobilelor, spre întreținere asociațiilor de proprietari, proprietarilor individuali, agenților economici, ONG – urilor, sau grupurilor de voluntari care activează în municipiul Bistrița, în baza unui Acord de colaborare.

Având în vedere motivele expuse mai sus, propun spre analiză și aprobare Consiliului local al municipiului Bistrița, Proiectul de hotărâre pentru aprobarea *Regulamentului privind stabilirea normelor locale de administrare, întreținere, protecție, conservare și dezvoltare a infrastructurii verzi din municipiul Bistrița și localitățile componente.*

Primar,
Gabriel Lazany

PRIMĂRIA MUNICIPIULUI BISTRIȚA

DIRECȚIA DE INFRASTRUCTURĂ ȘI SERVICII

Bistrița - 420008, Str. Liviu Rebreanu, nr. 2 – 4, Bistrița-Năsăud
C.I.F.: 25503261

E-mail: dspb@primariabistrita.ro, Web: <http://www.primariabistrita.ro>
Telefon 0263-216202, Fax 0263-234392

DIRECȚIA DE INFRASTRUCTURĂ ȘI SERVICII BISTRIȚA

Nr. 114364 / 24.11.2025

NOTĂ DE FUNDAMENTARE

la Proiectul de hotărâre pentru aprobarea Regulamentului privind stabilirea normelor locale de administrare, întreținere, protecție, conservare și dezvoltare a infrastructurii verzi din municipiul Bistrița și localitățile componente

Prin Nota de fundamentare nr. 79227 / 14.08.2025, Direcția de Infrastructură și Servicii Bistrița solicită aprobarea *Regulamentului privind stabilirea normelor locale de administrare, întreținere, protecție, conservare și dezvoltare a infrastructurii verzi din municipiul Bistrița și localitățile componente și a Ghidului privind administrarea, întreținerea, protecția, conservarea și dezvoltarea infrastructurii verzi din municipiul Bistrița și localitățile componente.*

Proiectul de hotărâre este fundamentat pe:

Legea administrației publice locale nr. 57/2019, cu modificările și completările ulterioare;

Legea nr. 51/2006 privind serviciile comunitare de utilități publice, cu modificările și completările ulterioare;

Legea nr. 24/2007 privind reglementarea și administrarea spațiilor verzi din intravilanul localităților, republicată, cu modificările și completările ulterioare;

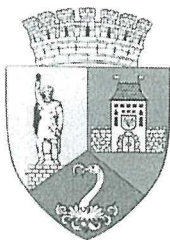
Ordonanța Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor cu modificările și completările ulterioare;

Ordonanța Guvernului nr. 21/2002 privind gospodărirea localităților urbane și rurale, cu modificările și completările ulterioare;

Ordinul Ministerului dezvoltării, lucrărilor publice și locuințelor nr. 1549/2008 privind aprobarea Normelor tehnice pentru elaborarea Registrului local al spațiilor verzi din intravilanul localităților, cu modificările și completările ulterioare;

Strategia de Dezvoltare Locală a municipiului Bistrița pentru perioada 2010-2030, cu modificările ulterioare;

Strategia și Planul de măsuri de atenuare și adaptare la schimbările climatice pentru municipiul Bistrița.

PRIMĂRIA MUNICIPIULUI BISTRIȚA

DIRECȚIA DE INFRASTRUCTURĂ ȘI SERVICII

Bistrița - 420008, Str. Liviu Rebreanu, nr. 2 – 4, Bistrița-Năsăud
C.I.F.: 25503261

E-mail: dspb@primariabistrita.ro, Web: <http://www.primariabistrita.ro>
Telefon 0263-216202, Fax 0263-234392

Adoptarea acestei hotărâri este oportună și necesară deoarece va sta la baza dezvoltării și întreținerii infrastructurii verzi urbane, protejarea și conservarea mediului natural, creării și dezvoltării unui peisaj urban valoros și coerent precum și a unui mediu de viață sănătos și plăcut cetățenilor. Astfel, se va reglementa și clarifica modul în care infrastructura verde urbană aferentă municipiului și localităților componente va fi administrată în condiții de maximă eficiență, luându-se măsuri de organizare, întreținere, protejare, conservare și dezvoltare adecvate noilor condiții climatice și de dezvoltare sustenabilă, utilizând soluții bazate pe natură, având ca scop asigurarea stării de sănătate a populației, îmbunătățirii calității vieții și a calității factorilor de mediu, dezvoltând un oraș verde, un oraș concentrat pe nevoile cetățenilor, un oraș pentru oameni.

Având în vedere cele prezentate, în temeiul prevederilor Codului Administrativ, aprobat prin Ordonanța de urgență nr.57/2019, cu modificările și completările ulterioare și ale Legii nr.278/2009 privind Codul Civil, cu modificările și completările ulterioare considerăm că proiectul de hotărâre privind aprobarea *Regulamentului privind stabilirea normelor locale de administrare, întreținere, protecție, conservare și dezvoltare a infrastructurii verzi din municipiul Bistrița și localitățile componente și Ghidului privind administrarea, întreținerea, protecția, conservarea și dezvoltarea infrastructurii verzi din municipiul Bistrița și localitățile componente*, în forma prezentată de inițiator, poate fi supus analizei și dezbaterii Consiliului local al municipiului Bistrița.

Director executiv,
Dezso Lorand Kocsis

CȚ/2 ex.

Director adjunct,
Cristian Țetcu

PRIMĂRIA MUNICIPIULUI BISTRIȚA

Bistrița - 420040, Piața Centrală, nr. 6, Bistrița – Năsăud
E-mail: primaria@municipiulbistrita.ro Web: <http://www.primariabistrita.ro>
Telefon 0263-223923 / 224706, Fax 0263-231046
Telefonul cetățeanului 0800-672060

DIRECȚIA DEZVOLTARE DURABILĂ 2030

DIRECȚIA JURIDICĂ, RESURSE UMANE, ACHIZIȚII PUBLICE

DIRECȚIA POLIȚIA LOCALĂ

Nr. 114.346 / 24.11.2025

RAPORT

la Proiectul de hotărâre pentru aprobarea Regulamentului privind stabilirea normelor locale de administrare, întreținere, protecție, conservare și dezvoltare a infrastructurii verzi din municipiul Bistrița și localitățile componente

Pornind de la importanța dezvoltării și întreținerii infrastructurii verzi în protejarea și conservarea mediului natural, creării și dezvoltării unui peisaj urban valoros și coerent precum și a unui mediu de viață sănătos și plăcut cetățenilor, este necesar ca autoritatea publică locală să acorde o mai mare atenție protecției, conservării și dezvoltării zonelor verzi și a componentelor specifice.

Strategia de dezvoltare durabilă locală a municipiului Bistrița, își propune să asigure integrarea cerințelor de conservare a infrastructurii verzi și a biodiversității biologice aferente, utilizarea durabilă a componentelor acestora și implementarea la nivel local a politicilor naționale pentru protecția și conservarea mediului natural urban, precum și a obiectivelor convențiilor, acordurilor și programelor internaționale.

Strategia și Planul de măsuri de atenuare și adaptare la schimbările climatice pentru municipiul Bistrița, precum și contractul de climă M100 conțin o serie de măsuri care pot contribui la îmbunătățirea microclimatului și biodiversității locale, implicit la creșterea calității vieții cetățenilor.

Astfel, ținând cont de cele prezentate, dar și de conceptul peisagistic actual care impune ridicarea calității infrastructurii verzi urbane în municipiu și localitățile componente prin măsuri de protecție și conservare a tuturor zonelor verzi, precum și amenajarea unor noi spații și coridoare verzi, se impune o reglementare a activității de administrare a acestora prin adoptarea unui

g) tarifele de despăgubire pentru pagubele pricinuite prin săvârșirea contravențiilor conform regulamentului.

În acest context, Primăria Municipiului Bistrița poate încredința zone verzi publice, aferente imobilelor, spre întreținere asociațiilor de proprietari, proprietarilor individuali, agenților economici, ONG – urilor, grupurilor de voluntari care activează în unitățile de învățământ din municipiu și localitățile componente, în baza unui acord de colaborare.

În temeiul prevederilor Ordonanței de Urgență a Guvernului României nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare, considerăm că sunt îndeplinite condițiile legale pentru ca Proiectul de hotărâre pentru aprobarea *Regulamentului privind stabilirea normelor locale de administrare, întreținere, protecție, conservare și dezvoltare a infrastructurii verzi din municipiul Bistrița și localitățile componente*, în forma prezentată de inițiator, să fie supusă analizei și dezbaterii Consiliului local al municipiului Bistrița.

Director executiv
Liliana Coceșiu

Director executiv
Dumitru-Matei Cincea

Director executiv
Florin Frandea